

Wigilia u Kaszubów

Pożary sadzy w kominach

Poradnik medyczny dla seniorów

Piątek
23 Grudnia 2022
Nr 83 (2308)
Cena: 3,99 zł
(w tym 8% VAT)
ISSN 1644-1249
INDEKS 349887
**WYDAWCA
POLSKI**

Budżet na 2023 uchwalony To będzie trudny rok dla samorządu

Rozmowa z aktorką Izabelą Trojanowską

Radni w świątecznym nastroju Gitara, śpiew i życzenia

Zdrowych, spokojnych
i pełnych rodzinnego ciepła
Świąt Bożego Narodzenia.

Od poczynku od codziennego zabiegania
oraz chwili zadumy.

Wszelkiej pomyślności
w Nowym Roku
oraz spełnienia
w życiu osobistym
i zawodowym

życzy
Grzegorz Napierański
Posel na Sejm

Wigilia Kaszubska w Spichlerzu

W poniedziałek 19 grudnia w Spichlerzu miała miejsce prawdziwa kaszubska wigilia, na której spotkali się Kaszubi będący członkami Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.

Na zdjęciu Zdzisław Kosikowski był prezes Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego oraz ks. proboszcz Robert Śnieg

Przy kolędach i kaszubskim jadłem wspominano o tradycji kaszubskich wigili w przestrzeni wieków.

Goście wigilii zostali przywitani przez byłego Prezesa Zrzeszenia Zdzisława Kosikowskiego i nowo wybranego prezesa Mariusza Kosikowskiego. W tradycyjnej wigilii uczestniczył

też zaprzyjaźniony z członkami Zrzeszenia ksiądz proboszcz Robert Śnieg z Parafii Świętego Ducha, który odczytał fragment Ewangelii. Następnie Kaszubi podzielili się opłatkiem. Przy kolędach i kaszubskim jadłem wspominano o tradycji kaszubskich wigili w przestrzeni wieków. Większość potraw przygotowały Kaszubki według starej receptury: Danuta Kosikowska przygotowała pierogi i karpie, Elżbieta Preiss zrobiła kulebiaka, Jolanta Labuda krokiety, Marta Kosikowska śledzie w oleju, śmietanie i sałatkę warzywną, natomiast Alicja Swenderska cizkę kaszubską.

Opr. (ps)

Przebudowa amfiteatru idzie pełną parą

Mimo zimy ważna i oczekiwana przez stargardzian inwestycja idzie pełną parą. Z amfiteatru zniknęły już ławki na widowni razem z trybuną. Na ukończeniu jest też rozbiórka sceny. Po kompleksowym remoncie stargardzianie zyskają nowoczesny, funkcjonalny i estetyczny obiekt. Na razie trwają rozbiórki, a już w styczniu mają się zacząć prace budowlane.

Roboty idą zgodnie z planem. Zdemontowano już całą widownię. Materiały z rozbiórki zostaną odpowiednio przygotowane i posłużą jako podbudowa nowego amfiteatru. Po zakończeniu modernizacji będzie się tam bawić blisko 4000 osób. Za kilka tygodni, przy sprzyjającej pogodzie, rozpoczną się pierwsze

prace przy budowie zupełnie nowych miejsc dla widzów.

Po drugiej stronie widowni znajdzie się nowoczesna scena w kształcie sześciokąta o powierzchni ponad 540 m². Pod nią będą garderoby dla artystów. Do amfiteatru poprowadzi 8 wejść, a z obiektu bez problemu skorzystają osoby z niepeł-

nosprawnościami. Na samej górze pojawiają się dodatkowe ławki. Będzie odpowiednie oświetlenie, stojaki na rowery i kosze na śmieci. Inwestycja o wartości około 22 000 000 zł powinna zakończyć się w 2024 r.

info UM/opr red

Odeszli do wieczności...

Pochówki 19.12.2022

ANNA FILAROWSKA, lat 85, zmarła 15.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Cmentarzu w Suchaniu

Pochówki 20.12.2022

JERZY BINIEK, lat 64, zmarł 14.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Nowym Cmentarzu

TERESA SKRZYPKA, lat 86, zmarła 16.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Starym Cmentarzu

Pochówki 21.12.2022

ANDRZEJ LITEWNICKI, lat 71, zmarł 14.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Nowym Cmentarzu

DANUTA SKARBEEK, lat 77, zmarła 14.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Starym Cmentarzu

HENRYK KOWALCZYK, lat 70, zmarł 15.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Nowym Cmentarzu

BRONISŁAW BERDZIK, lat 82, zmarł 16.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Starym Cmentarzu

TADEUSZ ZAWODNIK, lat 84, zmarł 17.12

Uroczystości pogrzebowe odbyły się na Cmentarzu w Pęzinie

Pochówki 22.12.2022

JÓZEF KOSNOWICZ, lat 74, zmarł 19.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 9.00 na Starym Cmentarzu

RYSZARD KUNA, lat 88, zmarł 17.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 10.00 na Nowym Cmentarzu

JERZY NEJRANOWSKI, lat 57, zmarł 17.12

Msza Święta o godz. 11.00 w kościele pw. Świętego Krzyża w Kluczewie

Pochowanie nastąpi po Mszy na Cmentarzu w Kluczewie

TADEUSZ WÓJCIK, lat 73, zmarł 17.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 12.00 na Nowym Cmentarzu

JOLANTA SKIBIŃSKA, lat 51, zmarła 17.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 14.00 na Nowym Cmentarzu

Pochówki 23.12.2022

HENRYK ŻOŁNA, lat 59, zmarł 18.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 9.30 na Starym Cmentarzu

DANUTA BODYŚ, lat 67, zmarła 19.12

Msza Święta o godz. 11.00 w kościele w Sulinie

Pochowanie nastąpi po Mszy na Starym Cmentarzu w Stargardzie

ANNA MAKARA, lat 58, zmarła 18.12

Msza Święta o godz. 12.00 w kościele w Kolinie

Pochowanie nastąpi po Mszy na Cmentarzu w Kolinie

KAZIMIERZ BŁASZCZYK, lat 90, zmarł 17.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 13.00 na Starym Cmentarzu

Pochówki 27.12.2022

ŁUCJA GRYCKIEWICZ, lat 79, zmarła 19.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 11.00 na Starym Cmentarzu

STANISŁAW KWIECIEN, lat 64, zmarł 20.12

Uroczystości pogrzebowe odbędą się o godz. 13.00 na Starym Cmentarzu

OGŁOSZENIE

KAMIENIARSTWO Emil

TANIE USŁUGI MONTAŻ I DEMONTAŻ NAGROBKÓW

NAGROBKI
KOMINIARKI
TERMINOWO
SOLIDNIE

ul. Spokojna 38
Stargard
tel. 515 133 319

www.kamieniarstwo-emil.stargard.pl

Spadek wpływów z PIT-u i rosnące koszty mogą przeszkodzić w realizacji budżetu To będzie trudny rok

Podczas 49. sesji Rady Miejskiej (we środę 21 grudnia, o godz. 9), radni przyjęli uchwałę budżetową na 2023 rok. Dochody budżetu ustalono w wysokości prawie 349 mln zł. Prezydent Rafał Zając nazywa przyjęty projekt budżetu ambitnym, ale ostrzega, że na drodze do jego pełnej realizacji mogą stanąć regularne spadki wpływów z podatku PIT oraz wciąż rosnące koszty.

Dokładnie, dochody budżetu naszego miasta ustala się w wysokości 348.746.298 zł, w tym: 1) dochody bieżące w wysokości 307.995.018 zł, 2) dochody majątkowe w wysokości 40.751.280 zł. Wydatki budżetu miasta ustala się w wysokości 418.253.432 zł, w tym: 1) wydatki bieżące w wysokości 329.908.735 zł, 2) wydatki majątkowe w wysokości 88.344.697 zł. Z kolei deficyt budżetu miasta wynosi 69.507.134 zł. Zostanie on pokryty przychodami pochodzącymi: 1) z emisji obligacji komunalnych w wysokości 20.000.000 zł, 2) ze spłaty pożyczki udzielonej ze środków publicznych w wysokości 20.000.000 zł, 3) z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 7.736.719 zł.

Straty są dotkliwe

– To jeden z trudniejszych budżetów, który przychodzi nam realizować. Jego projekt na rok 2023 jest ambitny. Będziemy kontynuować przyjęty kierunek rozwojowy miasta – deklarował w trakcie sesji RM prezydent Rafał Zając – Musimy sobie jednak poradzić z rosnącymi kosztami, czego doświadczają sami stargardzianie, ale i samorządy, które dotkliwie tracą wpływy z PIT-u – mówi prezydent Rafał Zając.

Urząd informuje, że regularny spadek wpływów z PIT-u,

czyli jednego z głównych źródeł dochodów miasta, prowadzi do trudności i wyzwań w realizacji budżetu. – Związek Miast Polskich przygotował prognozy, z których wynika, że zmiana w systemie podatkowym oznacza dla nas stratę nawet ponad 30 000 000 zł. Te pieniądze chcieliśmy przeznaczyć na dalszy rozwój oświaty, kultury, sportu i wielu innych dziedzin życia w Stargardzie. Musimy jednak odnaleźć się w tych realiach i przetrwać trudny czas – zaznacza prezydent Rafał Zając.

Kluczowe inwestycje – komunikacja i transport

Dalej w oficjalnej nocy urzędu czytamy, że Miasto chce poszukiwać środków, sprzedając kolejne atrakcyjne tereny dla inwestorów w Parku Przemysłowym Nowoczesnych Technologii. Prezydent zapowiedział, że jednym z głównych celów ma być kontynuacja projektów ułatwiających poruszanie się po mieście, dojazd do domu, pracy i szkoły, ale także korzystne rozwiązania dla ruchu tranzytowego. – Tutaj priorytetem jest obwodnica północna – mówi prezydent – Już jej pierwszy odcinek, który niedługo otworzymy, da nam oddech. Pełne efekty odczujemy dopiero gdy kolej skończy przebudowę wiaduktów i całej linii. Jednak my nie zwalniamy tempa naszych inwestycji i właśnie w 2023 roku będziemy kontynuować projekt następnego odcinka obwodnicy – zapowiada prezydent Rafał Zając.

Będą też modernizacje i przebudowa ulic

Miasto informuje też o różnych większych i mniejszych inwestycjach drogowych. To m.in. główna droga w Giżyńku, w Kluczewie ulice Lotników, fragment J. Lelewela i Kosmonautów oraz kompleksowa przebudowa ul. J. Chelmońskiego. Dla poprawy komunikacji, ale i komfortu oraz estetyki śródmieścia Stargardu szykowana jest przebudowa ul. S. Wyszyńskiego, placu Wolności i okolicy Stargardzkiego Centrum Kultury. W przyszłym roku mają się zacząć prace nad dokumentacją dla rewitalizacji tej części i utworzenia tam prawdziwego serca miasta. Spore pieniądze będą też jak zwykle inwestowane w budynki przedszkoli i szkół. W ciągu najbliższych 12 miesięcy te nakłady mogą wynieść nawet ponad 2 000 000 zł. Niezmiennie szykują się kolejne inwestycje w bezpieczeństwo. Blisko 700 000 zł pochłonie doświetlanie i wynoszenie kolejnych przejść dla pieszych, m.in. na ul. T. Tańskiego, S. Drzewieckiego, Niepodległości, Szkolnej i S. Czarnieckiego. Będą też nowe latarnie na ulicach: Składowej, 9. Zaodrzańskiego Pułku Piechoty i spora wymiana oświetlenia na Starym Mieście – od ul. Złotników do Kazimierza Wielkiego oraz od B. Chrobrego do ul. Mieszka I.

Zapowiadają budowę kolejnych mieszkań

Prezydent zapowiada też budowę następnych mieszkań. –

Prezydent Rafał Zając mówił, że pełna realizacja budżetu może okazać się trudna

Zamierzamy zrealizować kolejny budynek z ponad trzydziestoma lokalami dla stargardzian przy ul. J. Śniadeckiego 13. Poza tym cały czas remontujemy mieszkania. W przyszłym roku planujemy takie modernizacje w kamienicy przy ul. Młyńskiej – mówi prezydent Rafał Zając. Z krajobrazu miasta mają też zniknąć budynki przy ul. B. Chrobrego, które nie są zamieszkałe.

Amfiteatr, księżnica i kolegiata

2023 rok to zmiany w dziedzinie kultury. Mieszkańcy skorzystają z przebudowanej Księżnicy Stargardzkiej. – To nie tylko wyremontowana biblioteka, ale zupełnie nowe kulturalne miejsce na mapie Stargardu. Oferta będzie dużo szersza i dostosowana do różnych odbiorców. Kultura to oczywiście także amfiteatr i oczekiwana przez mieszkańców modernizacja, która już ruszyła. Odbudujemy dzieło stargardzian z lat 70., dając nową jakość i wygodę z zachowaniem

tradycyjnej formy – mówi prezydent Rafał Zając. W najbliższych 12 miesiącach będziemy też kontynuować wsparcie remontu kolegiaty. Ten Pomnik Historii obok funkcji sakralnej jest też obiektem turystycznym, a efekty modernizacji spowodują jeszcze większe zainteresowanie odwiedzających Stargard. W planach na przyszły rok są także dalsze prace nad Zielonymi Płucami osiedla Zachód. Miasto będzie zabiegało o dofinansowanie zewnętrzne, które pozwoli gruntownie przebudować deptak na tym osiedlu. Planowane jest również rozpoczęcie remontu głównej alei w Parku Batorego. – To budżet ambitny, budżet kontynuowania rozwoju, ale też budżet trudny. Mam świadomość, że jest związany z koniecznością dynamicznego reagowania i elastycznego zarządzania – podsumowuje prezydent Rafał Zając.

Opr. Piotr Słomski

Strażacy walczyli z pożarami sadzy w przewodach kominowych

Sezon grzewczy trwa w pełni więc strażacy znowu mają pełne ręce roboty. W ostatnim czasie bardzo często byli wzywani do pożaru sadzy w przewodzie kominowym.

17 grudnia strażacy gasili pożar sadzy w przewodzie kominowym w miejscowości Kania. Foto. OSP. Chociwel

17 grudnia strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Chociwlu zostali zadysponowani do miejscowości Kania, gdzie w jednym z budynków wielorodzinnych doszło do pożaru sadzy w przewodzie kominowym.

Tego samego dnia o godzinie 15.50 strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Dolicach zostali zadysponowani do miejscowości Ziemomysł

A, gdzie doszło do pożaru sadzy w przewodzie kominowym. Strażacy po przybyciu na miejsce potwierdzili zgłoszenie i przystąpili do działań. Przy pomocy lancy kominowej oraz zestawu kominarskiego ugasili pożar, a dzięki kamerze termowizyjnej upewnili się, że zagrożenie minęło i zakończyli działania.

19 grudnia strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Cho-

ciwlu zostali zadysponowani do pożaru sadzy w przewodzie kominowym. Do zdarzenia doszło w miejscowości Chociwel.

Tego dnia o godzinie 21.20 strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Marianowie zostali zadysponowani na ulicę Sportową, gdzie doszło do pożaru sadzy w przewodzie kominowym.

Sesja zakończona bożonarodzeniowym akcentem Przełamali się opłatkiem

Środowa sesja Rady Miejskiej została zakończona wspólnym śpiewem kolęd i przełamaniem się opłatkiem.

W trakcie uroczystej części sesji Rady Miejskiej radni wraz z prezydentem, zastępcami, urzędnikami i zaproszonymi gośćmi przełamali się opłatkiem składając sobie życzenia. Ks. dr Rusłan Marciszak, który skierował słowo do zgromadzonych, nawiązał do zbliżającego

się święta Narodzenia Pańskiego w trudnym czasie wojny – Kiedy panuje ciemność, jeszcze wyraźniej widać tych, którzy dają światło – zaznaczył kapłan podkreślając w ten sposób rolę ludzi dobrej woli.

(ps)

Nie zabrakło też wspólnych zdjęć

, od prawej ks. dr Rusłan Marciszak, ks. dr Janusz Posadzy, pastor Edward Wraga i pastor Stanisław Sowa

Dawny prezydent Stargardu Kazimierz Nowicki przełamuje się opłatkiem z obecnym wiceprzewodniczącym Rady Miejskiej Zdzisławem Wilkiem

Ks. dr Janusz Posadzy, proboszcz kolegiaty i Piotr Mync wiceprezydent Stargardu.

Był śpiew kolęd przy gitarowym akompaniamencie radnych Norberta Śliwy i Damiana Gralaka.

OGŁOSZENIE

Anna
**WY
SZK
ONI**
Akustycznie

11.02.2023
godz. 19:00
Duża Scena SCK

do 24 grudnia bilety
w promocyjnej cenie
od 69 zł

SCK

BARANOVSKI
24.02.2023 | godz. 19:00
Duża Scena SCK
bilety od 49 zł

SCK

kup bilet
TANIEJ
W PREZENCIE

oferta do
24 grudnia
sck.stargard.pl

SOYKA
live

Sławek Uniatowski
THE BEST OF

24.03.2023
godz. 19:00
Duża Scena

do 24.12.2022 bilety
w promocyjnej cenie
OD 89 ZŁ

bilety dostępne w kasie kina
oraz na sck.stargard.pl

SCK

Stanisław SOYKA Kwintet
27.04.2023 | godz. 19:00

Do 24 grudnia
bilety w promocyjnej cenie:
parter – 79 zł
balkon – 59 zł

SCK

Wartościowy poradnik dla seniora

Czego senior potrzebuje do szczęścia? Zdrowia, życzliwych ludzi wokół siebie i dobrej opieki. Aby wzrosła świadomość starszych osób ze Stargardu na temat tego, jak dbać o zdrowie, powstały poradniki w formie ulotek. W ramach projektu „Bezpieczna i aktywna jesień” cennymi i praktycznymi wskazówkami podzielili się lekarze – internista Zbigniew Grelecki oraz Iwona Witkiewicz, specjalista chorób płuc ze Szpitala Wojewódzkiego w Szczecinie.

doktor Iwona Witkiewicz

To tylko jedno z działań realizowanych w ramach tego projektu przez Fundację Serce dla Wszystkich i Stargardzkie Centrum Kultury. Ulotki zostaną przekazane seniorom z całego powiatu stargardzkiego.

Ciśnieniomierz pod choinkę

Doktora Zbigniewa Greleckiego, znanego z popularyzowania treści medycznych, cieszy każda inicjatywa, której celem jest zwiększenie świadomości pacjentów. W materiałach informacyjnych tłumaczy, w jaki sposób seniorzy powinni mierzyć sobie ciśnienie. Po pierwsze – regularnie, najlepiej rano, na czczo, przed przyjęciem leków. Albo wieczorem, zawsze o stałej porze. Nie dokonuj pomiaru po przebyty spacerze, po wypiciu kawy lub po stresującej sytuacji. Chyba, że dzieje się coś niepokojącego, wówczas pomiar ciśnienia jest niezbędny. Ciśnienie zawsze mierz w pozycji siedzącej, z lekko rozchylonymi nogami. Ręka powinna znajdować się na wysokości serca i być oparta, na przykład o zagłówek fotela. Sprawdza się zapisywanie pomiarów w specjalnym dzienniczku, który warto mieć przy sobie podczas wizyty u le-

karza. Zbigniew Grelecki radzi seniorom, aby w relacji z pracownikami służby zdrowia byli szczerzy i niczego nie ukrywali. Warto, aby na wizytę przychodzili z przygotowanymi wcześniej pytaniami, najlepiej zapisanymi na kartce.

Dlaczego senior używa tak dużo soli?

W porozumieniu ze specjalistą opracowano ulotkę zawierającą zbiór zasad żywieniowych dla osoby starszej. W diecie seniora powinny pojawiać się produkty ze wszystkich grup – zbożowe, niskotłuszczowe produkty mleczne, chude mięsa, warzywa, owoce, ryby, orzechy, nasiona i oleje roślinne. Senior powinien jeść przynajmniej 4 posiłki dziennie, o stałych porach, pierwszy – do godziny od momentu przebudzenia. U osób starszych synteza tkanki mięśniowej jest mniej wydajna niż u osób młodych, dlatego tak ważna jest regularność posiłków. Z wiekiem zmniejsza się liczba kubków smakowych, następuje utrata receptorów węchowych. W związku z tym często występujące zaburzenia w odczuwaniu smaku słodkiego i słonego mogą prowadzić do większego spożycia soli i cukru oraz produktów ich zawierających. Aby temu zapobiec, sięgaj po naturalne zioła i przyprawy.

Seniorze, rzuć palenie! Nigdy nie jest za późno

W ulotkach znajdziecie dowody na to, że na każdym etapie życia można rzucić palenie, nawet jeżeli ktoś ma 80 lat. I zawsze warto podjąć tę próbę. Materiał powstał we współpracy z lek. Iwoną Witkiewicz, konsultantką wojewódzką ds. chorób płuc w woj. zachod-

niopomorskim, kierującą oddziałem gruźlicy i chorób płuc w Szpitalu Wojewódzkim w Szczecinie.

- Na każdym etapie warto zaważyć o swoim zdrowiu. A im szybciej przestaniemy palić, tym lepiej. Na każdym etapie coś zyskujemy. Jeśli ktoś palił przez całe życie, to trudno oczekiwać, że nie będzie miał chorób oddychaniowych. Ale z pewnością stan zdrowia pacjenta się poprawi. Będziemy starzeć się wolniej, nasze rezerwy płucne będą większe - mówi doktor Witkiewicz. Jednocześnie zdaje sobie sprawę, że rzucanie palenia nie jest proste. Na początku pacjentowi może przybyć kilogramów. Może pojawić się zadyszka, podenerwowanie. Warto przetrwać ten okres, aby później cieszyć się lepszą jakością życia.

Gdy psychika seniora szwankuje

Dużym wyzwaniem w leczeniu seniorów są choroby neurodegeneracyjne jak choroba Alzheimera czy choroba Parkinsona. Osoby starsze trudniej radzą sobie z traumami, jak śmierć bliskiej osoby, kłopoty finansowe czy samotność. Naukowcy podkreślają, że im jesteśmy starsi, tym szybciej spada nam poziom serotoniny, czyli hormonu szczęścia.

Niektórych seniorów dotyka depresja, charakteryzująca się obniżeniem nastroju, zmniejszeniem energii, wzmożoną męczliwością, utratą zainteresowań, osłabieniem.

U części osób starszych występuje tzw. Zespół Zachodzącego Słońca, gdy do nasilenia objawów psychicznych dochodzi wieczorami. Pojawiają się omamy wzrokowe, nadmierne pobudzenie i uczucie dez-

doktor Zbigniew Grelecki

orientacji. Inne zaburzenie to Zespół Diogenesa, charakteryzujący się kompulsywnym zbieractwem oraz zaniedbywaniem higieny osobistej.

Udar – liczy się każda minuta. Okno czasowe trwa 4,5 godziny

O ile z udzielaniem pierwszej pomocy radzimy sobie coraz lepiej, o tyle trudniej nam rozpoznać udar. Istnieje krótka formułka, dzięki której łatwo można zapamiętać jego objawy (pierwsze litery tworzą słowo UDAR): Usta wykrzywione, Dłoń opadnięta, Artykulacja utrudniona (zaburzenia mowy), Rozmazane widzenie.

Jeśli podejrzewasz u kogoś udar, poproś tę osobę, aby wyszczerzyła zęby. Jeżeli nierówno układają się jej usta albo nie domyka się jej oko, mogą to być symptomy świadczące o uszkodzeniu nerwu twarzowego, a to z kolei jest częstym objawem udaru mózgu. Niepokojącym objawem jest opadnięta dłoń. Poproś pacjenta,

aby podniósł obie ręce do góry. Zapytaj o daną jego urodzin, o adres, o imię i nazwisko. Jeśli pacjent nie będzie rozumiał bądź nie będzie mógł odpowiedzieć, powinno nas to zaniepokoić. Osoba mająca udar może mieć zaburzenia czucia, nagłe zawroty głowy połączone z wymiotami, ból głowy czy nagłe wystąpienie zęza.

Jeśli podejrzewasz u kogoś udar, zadzwoń pod nr 999 lub 112. Czas odgrywa kluczową rolę! Mówi się o oknie czasowym, trwającym 4 i pół godziny. Wdrożenie właściwego leczenia w tym czasie może uratować pacjentowi życie i uchronić go przed niepełnosprawnością.

Projekt „Bezpieczna i aktywna jesień” jest współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach wieloletniego programu na rzecz osób starszych Aktywni + na lata 2021-2025, edycja 2022.

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Stargard informuje

o wywieszeniu od dnia 22 grudnia 2022 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Stargard przy ul. Rynek Staromiejski 5 oraz zamieszczeniu na stronie internetowej urzędu www.bip.gmina.stargard.pl wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę

i użyczenie, położonych w obrębach: Sowno, Małkocin, Strumiany, Skalin, Poczernin, Rogowo, Krąpiel, Strzyżno, Trzebiatów, Ulikowo, Żarowo, Lipnik, Klepino i Koszewo.

Wykaz wywiesza się na okres 21 dni.

Wody Miejskie Stargard Sp. z o.o.
ul. Staromiej 6 • 73-110 Stargard

POGOTOWIE WODOCIĄGOWE

91 578 35 80
519 546 992
(całodobowe)

PEC STARGARD Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Nasienna 6 • 73-110 Stargard

POGOTOWIE CIEPŁOWNICZE

993
(całodobowe)

Aptekarskim okiem.

Słodkie małmazje i kukielki z czarnuszką

Wymarzone, wyczekiwane nareszcie nadeszły. Silnie działają na nasze uczucia religijne i wyzwają niespotykane pokłady dobroci. Święta Bożego Narodzenia niosą przebogata symbolikę obrzędów, obyczajów, magii, potraw i śpiewów. W tym obfitym koszu nie brakuje odniesień do apteki, aptekarzy i ich pacjentów, które ukształtowały się poprzez wieki.

Nieśmiertelna jemiola i błogosławiony chleb

Jemiola budzi przeróżne skojarzenia. W czasach przedchrześcijańskim była uważana za roślinę świętą. Jest wiecznie zielona, więc traktowano ją jako symbol nieśmiertelności. Obecnie również przypisuje się jej moc magiczną. Ma utrwaląć związek tych, którzy się pod nią całują i odpędzać siły piekielne. Dlatego trafia na ściany, pod sufit lub na stół do wigilijnego stroika. W preparatach farmaceutycznych obniża ciśnienie tętnicze, więc mamy jej intrakty i krople złożone na aptecznych półkach. Współcześni naukowcy dążą do leczniczego wykorzystania kilku substancji biologicznie czynnych zawartych w ziele i owocach jemioli, które wykazują obiecującą aktywność wobec układu odpornościowego i niektórych nowotworów.

Oplątek wigilijny bierze swoją nazwę od łacińskiego słowa oblatum oznaczającego chleb praśny. Pieczony w postaci cienkich plątków z rzadkiego ciasta pszennego nie zawiera kwasu ani soli. Początkowo oplątek, który przybył do Polski wraz z chrześcijaństwem, służył jedynie w liturgii Mszy św. Około połowy XV w. świeccy zaczęli go wypiekać do celów pozaliturgicznych dając tym samym początek fenomenowi polskiego oplątku wigilijnego. Tak bardzo wrósł on w naszą narodową tożsamość, że towarzyszył uchodźcom po powstaniach, zesłańcom syberyjskim i żołnierzom na frontach świata. Ma on także swoją postać apteczną — oplątek skrobiowy. Składa się on z denka i wieczka. Do denka nasypujemy proszek dzielony i nakładamy wieczko. W przypadku małych dzieci takie skrobiowe oplątki stanowią dobrą formę wy-

konania rozcierek leków gotowych nie występujących w dawkach pediatrycznych.

Do leczenia, przyprowadzania i ... złych mocy odganiania

Rośliny przyprawowe: kolendra, laur, muszkat, majeranek, pieprz, bazylia, cynamon, wanilia, ziele angielskie, rozmaryn, szafran są chętnie (i często obficie) używane do świątecznych dań lub wypieków. Przyszły do kuchni z apteki lub trafiły jednocześnie do recept lekarzy i do przepisów kulinarnych. Kiedy przeglądam recepty z końca XV w. autorstwa stargardzkiego fizyka miejskiego Dawida Herlitzta spotykam zapisane w nich składniki roślinne dziś uważane za klasyczne przyprawy. Do podjęzykowych kołaczyków (chlebków) poleca on dodanie dwóch drachm gałki muszkatowej. Autorska maść do smarowania okolicy serca w dżumie zawiera jeden skrupuł szafranu. Jedwabny, szkarłatny, woreczek, na czas zarazy noszony na sercu, posiada w składzie wypełniającego go proszku, arsenik, sproszkowane korale, perły i bursztyn, dwie drachmy rozmarynu, jedną drachmę nasienia kolendry i dwa skrupuły szafranu. Kwiat muszkato- wy, kardamon, olejek cynamonowy, olejek goździkowy to składniki kolejnej recepty na morselki czyli dzisiejsze nugaty.

Mak zajmuje poczesne miejsce na wigilijnym i świątecznym stole. Trudno sobie wyobrazić brak na nim strucli lub makowców a także makielek. Te niepozorne, siwe nasionka należą do rośliny o gigantycznym wręcz znaczeniu w medycynie i farmacji. Aptekarz z Erfutu — J. B. Trommsdorff opublikował w swoim czasopiśmie naukowym pionierskie doniesienie o odkryciu dokonanym przez innego aptekarza — A. Sertuenera. Chodziło o pierwszą izolację i oznaczenie morfiny pochodzącej z maku. Wydawca tej epokowej pracy uczył się w 1798 r. w stargardzkiej aptece przy Rynku Staromiejskim.

Po marcepan i piernik do ... apteki

Marcepanowe smakołyki i ciasta z masą marcepanową zajmują tradycyjnie ważne miejsce pośród słodczych bożonarodzeniowych. Sam marcepan kojarzy się wyłącznie jako wyrób cukierniczy.

Tymczasem narodził się w ... aptece jako lek piersiowy. Taki prosty marcepan wykonywaliśmy wspólnie z żoną kilka razy na pokazach podczas Festynu na Ulicy Magicznej i Nocy Muzealnych w Muzeum Archeologiczno — Historycznym. Świeżo ugniecione migdały mieszałyśmy z cukrem pudrem i dodawałyśmy wodę różaną do konsystencji pozwalającej sformować prostokątne tabliczki lub kulki. Dzień wcześniej przygotowywałam Aqua Rosae poprzez roztarcie wyborowego, bułgarskiego olejku różanego z talkiem, rozkłócenie go z wodą i przesączenie po odstawieniu. Bardzo podobną masę wzbogacaną utartymi orzeszkami piniowymi i pistacjami nazywano pastą królewską.

Piernik powstał zapewne poza apteką, ale w polskich XVII wiecznych oficynach polecano go jako lek na wiele chorób, szczególnie trawiennych. Szczeciński piernik nazywał się Stettiner Peperkoken. Powstał też zwyczaj podejmowania szczególnych i bardziej znacznych gości aptecznych winem i piernikiem.

Małmazja i kukielki — pokarm Dzieciątka w niebie.

Wino pojawia się nawet w ludowych kolędach i pastorałkach. Oto w szóstej zwrotce pastorałki rodem z Podhala śpiewamy: „Tam pijałeś ceć jakie, ceć jakie słodkie małmazyje...”. Małmazja to inaczej wino Malvasia, ciemne, słodkie i aromatyczne cenione ongiś w Polsce bardziej niż wina reńskie i francuskie. Wg. następnego wersu Boskie Niemowiatko zajaśniało w niebie kukielki. A kukielki (bułeczki) miały być z czarnuszką, nota bene także leczniczą. Na moją prośbę Cukiernia „Michael” Państwa M. J. Sajdaków wypieczę pastorałkowe bułeczki na Boże Narodzenie.

A teraz życzenia od obojga farmaceutów z Apteki Nowej: na czas świętowania tajemnicy narodzenia Zbawiciela, kiedy Słowo stało się Ciałem, życzymy pojednania, miłości, radości i zdrowia. Gloria in excelsis Deo.

Dbajcie o siebie.

Wasz aptekarz — Jerzy Waliszewski

Autor jest doktorem nauk farmaceutycznych, zastępcą kierownika Apteki Nowej.

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA Wójt Gminy Dolice ogłasza drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Dolice

1. Sprzedaż niezabudowanej nieruchomości, położonej w obrębie **Dolice**, oznaczonej numerem działki **289/40** o pow. **14 m²**, rodzaj użytku **dr**, posiadającej urządzoną księgę wieczystą **SZ2T/00021803/2**. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dolice określa funkcję przedmiotowego terenu jako „**zabudowa mieszkaniowa, tereny rozwojowe**”.
2. **Cena wywoławcza nieruchomości – 1 740,00 zł**
Wysokość wadium – 200,00 zł

PRZETARG ODBĘDZIE SIĘ W DNIU 27 stycznia 2023 r. w sali Urzędu Stanu Cywilnego w budynku Urzędu Gminy Dolice, ul. Ogrodowa 18 (wejście od strony parkingu) o godzinie 10:00

Wadium w pieniądzu, w kwocie podanej wyżej, należy wnieść na rachunek Urzędu Gminy Dolice - numer rachunku bankowego: **73 9387 1026 2607 2036 2000 0040** lub w kasie Banku Spółdzielczego Ziemi Szczecińskiej O/Dolice ul. Wiejska 3 od poniedziałku do czwartku w godz. **7³⁰-14⁰⁰** w piątek **9⁰⁰-16³⁰** najpóźniej do dnia **23.01.2023 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Gminy Dolice.

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Dolice, oraz zostało opublikowane na stronie internetowej urzędu: www.dolice.pl oraz w biuletynie Informacji Publicznej: www.bip.dolice.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy Dolice ul. Ogrodowa 16, 73-115 Dolice, Referat Budownictwa i Funduszy Pomocowych pok. 10, tel. 091 564 01 29 wew. 57.

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA Wójt Gminy Dolice ogłasza drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Dolice

1. Sprzedaż niezabudowanej nieruchomości, położonej w obrębie **Dolice**, oznaczonej numerem działki **289/44** o pow. **204 m²**, rodzaj użytku **dr**, posiadającej urządzoną księgę wieczystą **SZ2T/00021805/6**. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dolice określa funkcję przedmiotowego terenu jako „**zabudowa mieszkaniowa, tereny rozwojowe**”.
2. **Cena wywoławcza nieruchomości – 9 310,00 zł**
Wysokość wadium – 950,00 zł

PRZETARG ODBĘDZIE SIĘ W DNIU 27 stycznia 2023 r. w sali Urzędu Stanu Cywilnego w budynku Urzędu Gminy Dolice, ul. Ogrodowa 18 (wejście od strony parkingu) o godzinie 10:30

Wadium w pieniądzu, w kwocie podanej wyżej, należy wnieść na rachunek Urzędu Gminy Dolice - numer rachunku bankowego: **73 9387 1026 2607 2036 2000 0040** lub w kasie Banku Spółdzielczego Ziemi Szczecińskiej O/Dolice ul. Wiejska 3 od poniedziałku do czwartku w godz. **7³⁰-14⁰⁰** w piątek **9⁰⁰-16³⁰** najpóźniej do dnia **23.01.2023 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Gminy Dolice.

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Dolice, oraz zostało opublikowane na stronie internetowej urzędu: www.dolice.pl oraz w biuletynie Informacji Publicznej: www.bip.dolice.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy Dolice ul. Ogrodowa 16, 73-115 Dolice, Referat Budownictwa i Funduszy Pomocowych pok. 10, tel. 091 564 01 29 wew. 57.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie Osiedle Zachód A/7 ogłasza przetarg nieograniczony na roboty budowlane polegające na remoncie budynku administracji, remoncie balkonów i loggii, remoncie dachów oraz malowaniu klatek schodowych w budynkach zlokalizowanych na Osiedlach Chopina, Pyrzyckie, Letnie, Zachód, Stare Miasto i Kluczewo-Lotnisko w Stargardzie.

SIWZ dostępny w biurze Administracji Os. Stare Miasto lub www.spoldzielniaStargard.pl. Dodatkowe informacje pod nr ☎ 91/834-55-92 lub www.spoldzielniaStargard.pl. Oferty należy składać do 30.12.2022r. do godz. 10⁰⁰ w sekretariacie SM. Otwarcie ofert 02.01.2023r. o godz. 10⁰⁰.

Zarząd S.M.

Rozmowa z Izabelą Trojanowską

„W świecie chaosu tęsknię za chwilami wyciszenia...”

We czwartek 15 grudnia gościem goleniowskiej Rampy Kultura była Izabela Trojanowska. Dla naszej redakcji była to okazja do przeprowadzenia wywiadu z tą znaną i lubianą przez pokolenia polskich fanów aktorką i piosenkarką.

Czy wciąż jest Pani powszechnie kojarzona z postacią Moniki Ross z serialu „Klan”?

Nic się w tym względzie nie zmieniło. Nadal jestem kojarzona z tą postacią. Już dwudziesty piąty rok gram rolę Moniki Ross-Lubicz, serial jest wciąż emitowany, więc sądzę, że i skojarzenie widzów pozostanie niezmiennie.

Zapoznając się z Pani życiorysem nie dziwi to, że została pani artystką, choć podobno Pani tata – mimo że sam był uzdolniony artystycznie – niekoniecznie chciał, by wiązała się Pani na poważnie ze światem sztuki.

To jest prawda. Zachęcała mnie jednak do obrania tej drogi moja mama. Kiedy zaczyna się realizować artystyczny talent, to wchodzi się w świat, który pociąga nas bez reszty. Sądzę więc, że poszłam drogą, która była mi pisana.

Szkolne akademie, chór katedralny itd. – właśnie w ten sposób stawiała Pani swoje pierwsze artystyczne kroki. Ciekaw jestem, czy będąc jeszcze wtedy dzieckiem, wiedziała Pani, że to właśnie estrada stanie się Pani życiową drogą? A może myślała Pani wtedy o jeszcze o jakimś innym zawodzie?

Zawsze bardzo chciałam rysować i zostać malarzem – celowo używam właśnie takiej formy, ponieważ nie dzieliłabym tego zawodu na damski i męski. Pamiętam, że od ok. piątego roku życia, moja mama „miała mnie z głowy”, gdy dawała mi ołówek i kawałek kartki, albo też wypuszczała mnie na podwórko po deszczu, gdy jeszcze ziemia była cudna, bo bardziej czarna, nasiąknięta wodą. A tam, wraz z moją koleżanką, Alusią, rysowałyśmy książniczki. Całe podwórko było więc udekorowane przez nas rysunkami książniczek. Później ta moja pasja do rysowania przeobraziła się w tworzenie portretów, które zresztą lubię rysować do dziś.

Czy portrety, które przelewa Pani na papier, są inspirowane twórcami Pani wyobraźni, czy może konkretnymi osobami?

Przyznam, że obecnie niewiele rysuję ze względu na brak czasu. Choć wciąż noszę się z zamiarem rozstawienia w mieszkaniu sztalug i pozwolenia sobie na jakieś artystyczne „szaleństwo” w tym temacie. Niestety nie widzę szczególnego progresu w tych moich rysunkach. Musiałabym się bardziej poświęcić rysowaniu.

Na razie moje portrety za bardzo przypominają zdjęcia. Kiedy ktoś rysuje, to wychodzi wizerunek osoby „jeden do jeden”. A nie taki efekt jest moim zamiarem.

Można powiedzieć, że ekspresja artystyczna stanowi sferę, w której człowiek uwalnia na wskroś swoją wolę. I jeśli to, co jest przezeń tworzone nie do końca odpowiada oczekiwaniemu założeniu, może się spotkać ze zrozumiałym zdystansowaniem samego twórcy.

Dokładnie. Pamiętam, że gdy miałam dwanaście lat, towarzyszyła mi taka postawa, że nie rysowałam niczego na pokaz. Po prostu to, co tworzyłam dobrze wychodziło i sprawiało mi frajdę. Nikomu też nie pokazywałam tych rysunków. Natomiast, gdy wyciągałam je z szuflady po roku czy dwóch, to zaczynałam dostrzegać w nich „coś mojego”, co odpowiadało mojej wrażliwości. Mogę powiedzieć, że właśnie wtedy zaczynałam „łapać swoją kreskę”. Niemniej później na rozwijanie tej pasji zabrakło już czasoprzestrzeni w moim życiu. To zamiłowanie zostanie więc raczej w sferze marzeń bądź doraznej przyjemności w wolnych chwilach. Tak czy inaczej, muszę przyznać, że naprawdę miałam kiedyś marzenie posiadania własnej pracowni malarskiej i tworzenia w ciszy.

Często jest przywoływany taki fakt z Pani życia, gdy jako bardzo młoda dziewczyna została Pani w 1971 r. w Chorzwie laureatką przeglądu piosenki chrześcijańskiej „Sacrosong”. Otrzymała Pani wtedy nagrodę im. Ojca Maksymiliana Kolbe z rąk samego kardynała Karola Wojtyły. Czy może zapamiętała Pani jakieś słowa, które w tamtym czasie późniejszy papież wypowiedział do Pani bądź do uczestników „Sacrosongu”?

To był jedyny festiwal, na którym towarzyszył mi mój tata, Maksymilian, który generalnie był przeciwny śpiewaniu, uważając, że nie jest to zawód, tylko co najwyżej hobby. Pamiętam, że po odebraniu przeze mnie nagrody na tym przeglądzie, kardynał Karol Wojtyła podziękował mojemu tacie za piękne katolickie wychowanie swojej córki. Gdy te słowa padły, zobaczyłam, jak twarz mojemu tacie rozjaśniła i nie robił już problemu, gdy jechałam na kolejne festiwale. Zresztą oprócz tego, że z cha-

sem zostałam piosenkarką, los chciał, że stałam się także aktorką. Te dwie drogi w moim życiu pięknie się uzupełniają, powodując, że mogę traktować aktorstwo jako odskocznnię od śpiewu i na odwrót.

A jak Pani odpoczywa od tego gorączkowego świata show-businesu?

Jak już wspomniałam, chciałam realizować się pracując jako malarz-rysownik, sama w emanującym ciszą atelier, a stało się odwrotnie, jestem pośród wielkiego chaosu. Dlatego tak bardzo tęsknię za chwilami wyciszenia, w których mogłabym się schować przed światem, by naładować baterie, zajrzeć w swoją duszę i zapytać o kilka ważnych spraw. Tak, by nie zagubić samej siebie... Bardzo łatwo jest o pomieszanie z poplątaniem, gdy człowiek otoczony jest stale wieloma ludźmi, którzy uwielbiają drakę i uważają, że jak jest się piosenkarką, to trzeba być ciągle aktywną na zasadzie ciągłego rzucania się w oko medialnego cyklonu - a to nieprawda. Pewnie dlatego bardzo lubię czasami śpiewać ballady bądź utwory akustyczne.

Niemniej, to właśnie poprzez swoje przeboje skomunikowała się Pani artystycznie z pokoleniami Polaków, choć śpiewając nie tylko w naszym ojczystym języku. Bardzo wpada w ucho m.in. Pani anglojęzyczna płyta pt. „Izabela Trojanowska”, a na rynkach zachodnich opatrzona tytułem „Independence” (ang. niezależność). Płyta jest osadzona w klimacie przełomu lat 80 i 90.

Ta płyta przyniosła mi również wiele artystycznej satysfakcji. Wally Brill był producentem tej płyty, a brytyjska piosenkarka Annabel Lamb, śpiewała dla mnie w chórkach. Jednym z bardziej poruszających utworów w tej kompozycji jest piosenka o narkomancie pt. „Wolf” (ang. wilk). Nigdy nie brałam narkotyków i nie rozumiałam ludzi, którzy to robią. Natomiast musiałam bardzo mocno się wczuć w treść tej piosenki, aby wiedzieć, jakie stany przeżywa osoba uzależniona, która mimo że jej dzieci płaczą i przymierają głodem, nadal wyciąga rękę po narkotyki. Pamiętam, że trzy razy podchodziłam do nagrania tej piosenki, by mój przekaz był jak najbardziej autentyczny. Ostateczną ocenę pozostawiam jednak odbiorcom.

Piotr Słomski w rozmowie z Izabelą Trojanowską

W takich momentach mogę powiedzieć, że zawód, który uprawiam, jest bardzo artystyczny, ponieważ polega na poszukiwaniach. Tu naprawdę nie chodzi tylko o to, żeby popisywać się potencjałem swojego głosu. Jedną z piosenek, którą też bym na tej płycie wyróżniła, jest utwór „Golden soldiers” (ang. złoci żołnierze). Jego przesłanie jest – zwłaszcza w naszych trudnych czasach – niezwykle ważne. Chcę podkreślić, że jako pacyfista, poszłabym na pole walki, ale jednocześnie schowałabym ręce w geście sprzeciwu wobec niesprawiedliwości wojny. No i proszę, mamy obecnie wojnę w Ukrainie. I taka sytuacja, jak konflikt zbrojny, wciąż się powtarza. Nadal są na świecie jakieś zamieszki, na które chcielibyśmy jednak odpowiedzieć postawą dążenia do pokoju.

Zresztą papież Franciszek powiedział kiedyś, że na ziemi jest trzecia wojna światowa w kawałkach. A nawiązując jeszcze do wspomnianej walki, to swego czasu, angażując się po stronie NSZZ Solidarność, Pani walczyła właśnie na swój sposób.

Chciałam walczyć z systemem pozostając w zgodzie z własnym temperamentem. Mam na myśli to, że w moim przypadku strajk, czyli wyłączenie się z zawodu, byłby niemożliwy. Rwałałam się do tego, żeby cokolwiek robić, aby – właśnie na swój sposób – wesprzeć tę słuszną ideę walki o wolność realizowaną przez ruch Solidarności. Starałam się przybrać wizerunek wkurzonej eman-

cypantki i rebela, takiej zdenerwowanej „małolatki”, która wie, że za granicą młodość ma fajnie. A my, w komunistycznej Polsce, musimy walczyć o wszystko widząc jedynie ocet na półkach. Nie wiem, jak inni, ale ja sama musiałam szyc sobie różne rzeczy, robić na drutach, żebym mogła się odpowiednio ubrać na potrzeby występów artystycznych. Dopiero później, gdy udało się wyjechać za granicę, zdołałam gdzieś po przecenie kupić ubrania dobrych zachodnich projektantów, które oczywiście służyły jako istotny element mojego scenicznego imagu. Przyznam, że nie rozumiem, dlaczego dzisiaj, gdy mamy już tę naszą upragnioną wolność, tak wielu ludzi atakuje Lecha Wałęsę, a wspomnianie jego imienia jest wręcz bluźnierstwem w niektórych kręgach. Zresztą o Janie Pawle II też zaczyna się źle mówić. Sądzę, że hejterów jest zawsze więcej niż tych, którzy nie boją się głośno powiedzieć, jak było naprawdę, i tego, że nasz papież i Lech Wałęsa swego czasu wykonali wspólną robotę dla naszego narodu. I to właśnie się powinno liczyć najbardziej. Skoro mamy wolność, to starajmy się okazywać za nią wdzięczność zwłaszcza tym, którzy się do niej realnie przyczynili. Wolność jest czymś pięknym, ale oprócz tego, że jest darem, pozostaje także ważnym zadaniem i wyzwaniem – to dotyczy nas wszystkich, także artystów.

*Dziękuję za rozmowę
Piotr Słomski*

PRZEŻYWASZ TRUDNE CHWILE? SKORZYSTAJ Z POMOCY W STARGARDZIE

Kryzys psychiczny to stan emocjonalny, który może dotknąć każdego z nas w trakcie przeżywania trudnego momentu życiowego. Przykłady takich sytuacji stanowią m.in. śmierć bliskiej osoby, zwolnienie z pracy czy problemy małżeńskie. Samodzielne poradzenie sobie z towarzyszącymi wówczas emocjami nie zawsze jest możliwe. Jesteś mieszkańcem powiatu stargardzkiego, który przeżywa trudne chwile i czujesz, że sytuacja przerasta Twoje możliwości? Zgłoś się do Regionalnego Centrum Kryzysowego w Stargardzie. Pomoc udzielana w ramach placówki jest całkowicie bezpłatna.

Zakres pomocy

Każda osoba, która zgłosi się do RCK w Stargardzie, może liczyć na indywidualnie dobrane wsparcie, świadczone przez specjalistów interwencji kryzysowej. Wśród dostępnych form pomocy znajduje się pomoc psychologiczna, poradnictwo pedagogiczne, pomoc terapeutyczna, warsztaty, grupy wsparcia, a także zajęcia psychoedukacyjne. W razie konieczności pracownicy RCK organizują również klientom specjalistyczne konsultacje, np. u prawnika, seksuologa czy doradcy zawodowego. Pomoc udzielana w ramach RCK ma charakter ambulatoryjny (świadczony w placówce) lub wyjazdowy – udzielany w miejscu pobytu osoby doświadczającej sytuacji kryzysowej.

Wsparcie dla osób w każdym wieku

Obecne czasy są szczególnie trudne dla dzieci i młodzieży. Płynące zewsząd przekazy o konieczności bycia idealnym, nieporozumienia w kontaktach z członkami rodziny, problemy z funkcjonowaniem w grupach rówieśniczych czy trauma związana z izola-

cją w trakcie pandemii COVID-19 – to tylko kilka czynników, które mogą przyczynić się powstania kryzysu psychicznego. Na szczęście żaden z młodych mieszkańców powiatu stargardzkiego nie musi pozostać bez pomocy w trudnej sytuacji. Wystarczy zgłoszenie do RCK w Stargardzie.

Jak się zgłosić

Regionalne Centrum Kryzysowe w Stargardzie znajduje się przy ulicy Składowej 2a. Z placówką można skontaktować się drogą telefoniczną – numer 531 248 692 lub mailową - rck@powiatstargardzki.pl

Część wojewódzkiego projektu

Dedykowane mieszkańcom powiatu stargardzkiego Regionalne Centrum Kryzysowe w Stargardzie to jedno z ośmiu centrów kryzysowych, które powstało w województwie zachodniopomorskim w ramach projektu Regionalne Pogotowie Kryzysowe. Projekt został sfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

Ruch zastąpi prawie każdy lek, podczas gdy żaden lek nie zastąpi ruchu

dr Wojciech Oczko – nadworny lekarz królów polskich: Stefana Batorego i Zygmunta III Wazy

Wśród państw europejskich Polska należy do grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych. Dane statystyczne wskazują, że rośnie liczba Polaków z różnymi schorzeniami układu krążenia, które – jeśli nie są leczone – prowadzą do obniżenia jakości życia i skrócenia jego długości. Choroby układu sercowo-naczyniowego stanowią najczęstszą przyczynę umieralności w Polsce.

Oto tylko niektóre liczby, które obrazują powagę problemu:

- ❖ Śmiertelność z powodu chorób układu sercowo-naczyniowego w Polsce jest wyższa o 59% w porównaniu ze średnią wszystkich krajów grupy OECD.

- ❖ W 2019 roku zarejestrowano w Polsce łącznie 86 116 zgonów z powodu chorób układu krążenia, w tym 21 724 zgony z powodu choroby niedokrwiennej serca i 15 903 zgony z powodu choroby naczyń mózgowych (dane GUS).

- ❖ W 2021 roku zarejestrowano 22 248 przypadków ostrego zawału serca, 15 171 – duszniczy bolesnej, 9373 – zatoru płucnego, 17 739 – udaru mózgu oraz 4201 – tętniaka i tętniaka rozwarstwiającego aorty (dane ZUS).

Wspólnymi siłami możemy te liczby zmienić!

Rehabilitacja przynosi następujące efekty:

- ❖ modyfikuje czynniki ryzyka choroby niedokrwiennej serca,
- ❖ poprawia funkcje śródbłonna naczyń,
- ❖ hamuje rozwój miażdżycy i przyczynia się do jej regresji,
- ❖ poprawia wydolność układu krążeniowo-oddechowego,
- ❖ poprawia funkcje narządu ruchu i sprawność psychofizyczną,
- ❖ poprawia jakość życia pacjentów i je wydłuża.

Według najnowszych wytycznych Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego z 2022 roku **znaczenie rehabilitacji w leczeniu schorzeń układu sercowo-naczyniowego jest tak samo ważne jak zażywanie leków.**

Podstawą skierowania na rehabilitację w ramach prewencji rentowej ZUS jest orzeczenie o potrzebie rehabilitacji leczniczej. Lekarz orzecznik ZUS może je wydać:

- ❖ na wniosek lekarza leczącego,
- ❖ przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- ❖ przy orzekaniu o niezdolności do pracy do celów rentowych,
- ❖ przy kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich.

Wniosek o rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS może wystawić każdy lekarz, który prowadzi leczenie pacjenta. Wystarczy poprosić swojego lekarza o taki dokument i złożyć go w najbliższym placówce ZUS. Lekarz może także wystawić wniosek w formie elektronicznej na PUE ZUS.

Dlatego zachęcamy Państwa do skorzystania z bezpłatnego programu rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej w schorzeniach układu krążenia. Udział w 24 dniowym turnusie rehabilitacyjnym daje szansę na utrzymanie bądź przywrócenie zdolności do pracy. Może wpłynąć na wzrost bieżących dochodów, a w przyszłości – na wyższą emeryturę.

Program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w schorzeniach układu krążenia jest przeznaczony dla osób, które zmagają się z chorobami serca i naczyń krwionośnych, ale chcą jak najdłużej pozostać aktywne zawodowo.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Z tej formy rehabilitacji mogą skorzystać osoby:

- ❖ ubezpieczone w ZUS, które są zagrożone całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy,
- ❖ uprawnione do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego,
- ❖ które pobierają rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Kompleksowa rehabilitacja kardiologiczna jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi standardami opracowanymi przez Polskie Towarzystwo Kardiologiczne.

W trakcie turnusów rehabilitacyjnych każdy uczestnik ma indywidualnie ustalony plan usprawniania, dostosowany do swoich możliwości.

Opiekę nad uczestnikami w ośrodkach sprawują doświadczone zespoły medyczne, które składają się z lekarzy, fizjoterapeutów i psychologa.

Aktywności ruchowej towarzyszą treningi relaksacyjne oraz prelekcje dotyczące chorób, z którymi zmagają się uczestnicy turnusu. Prowadzący wykłady promują zdrowy styl życia i zdrowe żywienie, a także omawiają zagrożenia środowiskowe.

Serdecznie zapraszamy Państwa do odwiedzenia naszej strony internetowej www.zus.pl/swiadczenia/prewencja-i-rehabilitacja/prewencja-rentowa/, gdzie znajdziecie Państwo szczegółowe i praktyczne informacje.

Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do Stargardu

To wyjątkowy moment na refleksję w przedświątecznym czasie. Jak co roku harcerze z Hufca ZHP Stargard przynieśli do Urzędu Miejskiego Betlejemskie Światło Pokoju. Symboliczny płomień przyjął prezydent Rafał Zajac.

Światelko mogą zabrać do domu wszyscy chętni stargardzianie – czeka obok szopki w Biurze Obsługi Klienta (ul. S. Czarnieckiego 17).

Hasłem tegorocznej akcji jest „Światło dla Ciebie”. Płomień tradycyjnie rozpoczął swoją trasę w Grocie Narodzenia Jezusa

Chrystusa w Betlejem. Co roku pod troskliwą opieką harcerzy i skautów pokonuje tysiące kilometrów przez całą Europę, docierając również do Stargardu.

Ta wyjątkowa sztafeta może zakończyć się w naszych domach – wystarczy do jutra (piątek 23.12) przyjść do UM i od-

palić własne świece od Betlejemskiego Światelka Pokoju. Zgodnie z hasłem: płomień jest dla nas, a dzięki nam trafia do innych, niosąc pokój, wiarę, nadzieję i miłość.

Info UM/opr red

Na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia wszystkim mieszkańcom Stargardu oraz Powiatu Stargardzkiego, pragnę złożyć życzenia, aby przeżywali Państwo ten czas w zdrowiu, radości i ciepłej, rodzinnej atmosferze. Kolejny zaś rok 2023 niech będzie dla Was czasem pokoju oraz realizacji Państwa osobistych planów.

życzy Radny Sejmiku
Województwa Zachodniopomorskiego
Marcin Przepióra

Święta Bożego Narodzenia to czas szczególny. Życzymy Państwu, aby przyniosły one wiele uśmiechu, radości i miłości najbliższych oraz spełnienia wszystkich marzeń. A Nowy 2023 rok niech obdarzy Państwa tysiącem miłych niespodzianek

życzy
Rada Nadzorcza, Zarząd
oraz Pracownicy PEC

Spokojnych, zdrowych i radosnych Świąt spędzonych w gronie rodzinnym oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2023 wszystkim mieszkańcom Związku Życzą

Przewodniczący Zgromadzenia
Andrzej Szczygieł

Przewodniczący Zarządu
Jacek Chrzanowski

Wesołych Świąt!

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy Państwu serdeczne życzenia miłości, spokoju i wszelkiego dobra.

Życzymy, aby Nowy Rok 2023 przyniósł ze sobą wszystko, co najlepsze!

Władze Gminy Kobyłanka
oraz
pracownicy Urzędu Gminy

SŁOWO NA NIEDZIELE

UROCZYSTOŚĆ NARODZENIA PAŃSKIEGO

25 GRUDNIA 2022

Słowa Ewangelii według Świętego Jana: Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo. ono było na początku u Boga. Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, z tego, co się stało. W Nim było życie, a życie było światłością ludzi, a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła. Była światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka, gdy na świat przychodzi. Na świecie było Słowo, a świat stał się przez Nie, lecz świat Go nie poznał. Przyszło do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli. Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli, dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię Jego – którzy ani z krwi, ani z żądzy ciała, ani z woli męża, ale z Boga się narodzili. A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas. I oglądaliśmy Jego chwałę, chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca, pełen łaski i prawdy. (J 1, 1-18)

Boże Narodzenie przypomina nam, że Bóg nie rzuca słów na wiatr. Bóg nie potrafi oddzielić swojego Słowa od Wcielenia. To tylko u nas tak jest, że co innego słowa, a co innego życie. U Boga to jest niemożliwe. Może dlatego mamy takie problemy z usłyszeniem Boga. My bowiem jesteśmy przyzwyczajeni słuchać słów,

które nie pokrywają się z życiem. Dla nas „słowo” oznacza więc co innego niż dla Boga. Stąd brak komunikacji. Te Święta są kolejną okazją do zmiany tej sytuacji i do nawiązania komunikacji z Bogiem. Aby to się stało, wpatrujemy się uważnie w Betlejemską stajenkę i rozmyślamy nad tym, co się tam stało. W ten sposób będziemy uczyć się Bożego języka. Bóg mówi do nas Miłością. Poznawamy Miłość, a będziemy coraz lepiej rozumieć, co mówi do nas Bóg, bo Jego język nie będzie już dla nas obcy.

A teraz krótkie, piękne opowiadanko. Serce, rozum i język zawarły porozumienie, że nie będą więcej używać małych słów. Serce orzekło: słówka takie jedynie obciążają i rozmiękczają. A dziś jest zapotrzebowanie na serce twarde. Rozum powiedział: dziś liczą się tylko wielkie idee, formy, spekulacje, małe słowa zabierają tylko czas. Język oświadczył: moją specjalizacją są fachowe wyrażenia, obce słówka i wielkie mowy, z małymi słowami nie zadaję się w ogóle. W ten sposób nie wyszło z ust ani jedno małe słówko. Megalomania triumfowała, a świat stał się zimny i pusty. Tylko jeszcze starzy mieli odwagę opowiadać wnuczkom wieczorami (zamiast bajek) opowieści o małych słowach. Dzieci słuchały z zaciekawieniem, a potem obserwowały, jak słówka te nabierały życia i wyruszały w drogę na podbój kolejnych serc, głów i języków: I świat powracał znowu powoli do normy.

Ludzkie słowo może bardzo wiele zniszczyć, ale też i zbudować. Naszymi ustami potrafimy pomóc, gdyż wypowiedzane słowa są pierwszym znakiem zainteresowania drugą osobą. Od jakości

a nie ilości tych słów zależy potem także jakość oferowanej pomocy. Warto zatem nie tylko mówić o potrzebach, ale przede wszystkim obdarowywać swoją pomocą. Jezus swoim słowem pomagał innym ludziom. Wpierw jednak wsłuchiwał się w ich słowa, aby dowiedzieć się o konkretnych potrzebach. Każdy z tych, którzy wypowiedzieli swoją potrzebę, dostawali od Niego to, o co prosili. W ten sposób wypowiedziane słowo zapoczątkowało coś nowego w ich życiu. Każde dobre słowo jest początkiem czegoś nowego i dobrego...

Słowo stało się ciałem i zamieszkało między nami. Naśladujemy Boga. Bo nawet z najmniejszego naszego słowa, może wyrosnąć coś cennego i Bożego. Jak w Betlejem. Malutkie dziecko... a przecież tak naprawdę Słowo, które stworzyło świat. Kruchość kryjąca moc. Bo dla Boga nie ma rzeczy niemożliwych. Pamiętajmy. Też o tym, że najpiękniejsze słowa rodzą się w milczeniu, ciszy. Wielu z nich nie wypowiemy. A Bóg i tak usłyszy. Bywa, też, że w niektórych sytuacjach warto zamilknąć całkowicie. „Błogosławiony, który nie mając nic do powiedzenia, nie obleka tego w słowa” (Julian Tuwim). Św. Jan od Krzyża pisał: „Bóg podarował nam jedno Słowo, które stało się ciałem. I to jedno jedyne Słowo wystarczy do prawdziwego szczęścia... Coś w tym jest. Może dlatego nasze serce bywa czasem tak bardzo nieszczęśliwe, bo głuche jest na to jedno, jedyne Słowo, które stwarza i uspokaja. W królestwie naszych ludzkich, często zakłamanych, bezradnych, bezczelnych słów, rzucanych na wiatr...

Tekst: ks. Rafał J. Sorkowicz SChr

Spójrz dziś na Betlejem

Pieśni wzniosłe ucichły

Nawet echa zamilkły chwytaniem chwili

Zasnęły też myśli cudnością niezwykle

Zmęczone dniami gdy z prawdy kpili.

Zamknięte nadzieje, radości zgaszone

A prawych i lewych łączy tylko włócznia

Gdy z pragnienia, pragnienia już całkiem zemdłone

Spójrz na Betlejem....tam wschodzi dziejów Jutrznia!.

Zadziwiony sam Stwórca- to Maryi Dziecię

W Nim Boska potęga płacze oseska niemocą

Ten co ubrał Nieba gwiazd niezwykle kwieciami

Matkę ziemską kwiląc ciemną budzi nocą...

Spójrz na Betlejem...tu Aniołów zlot gwiazdzysty

Pasterzy zewsząd pokorna trwa zbiórka

I choć królów orszak ciągnie tam złotem złocisty

To Matce Króla oślica jedyna jest tu dwórka.

W żłobie narodzona Boska niespodzianka

Zapowiedź Proroków, Aniołów posłanie

I Nadzieja co rozkwitnie pewnego poranka

Gdy się objawi Pana Zmartwychwstanie.

Wracam do Betlejem- miejsce mam w tej szopie

Anioł mój z miejscówką czeka mnie cierpliwie

Zapomniałem drogi, drepzcząc po zła tropie

Ale gwiazda z dala woła i mnie tkliwie ...

Marek Słomski 19.12.2021

SPOWIEDŹ
PRZED
BOŻYM NARODZENIEM

OD PONIEDZIAŁKU DO CZWARTKU (19-22. 12.):
W GODZ. OD 6:15 DO 8:15
ORAZ OD GODZ. 16.00 DO 19.00

PIĄTEK (23.12)
OD 6.00 DO 12.00 I OD 15.00 DO 19.00

SOBOTA - WIGILIA (24.12)
OD 6.00 DO 12.00

BOŻE NARODZENIE 2022

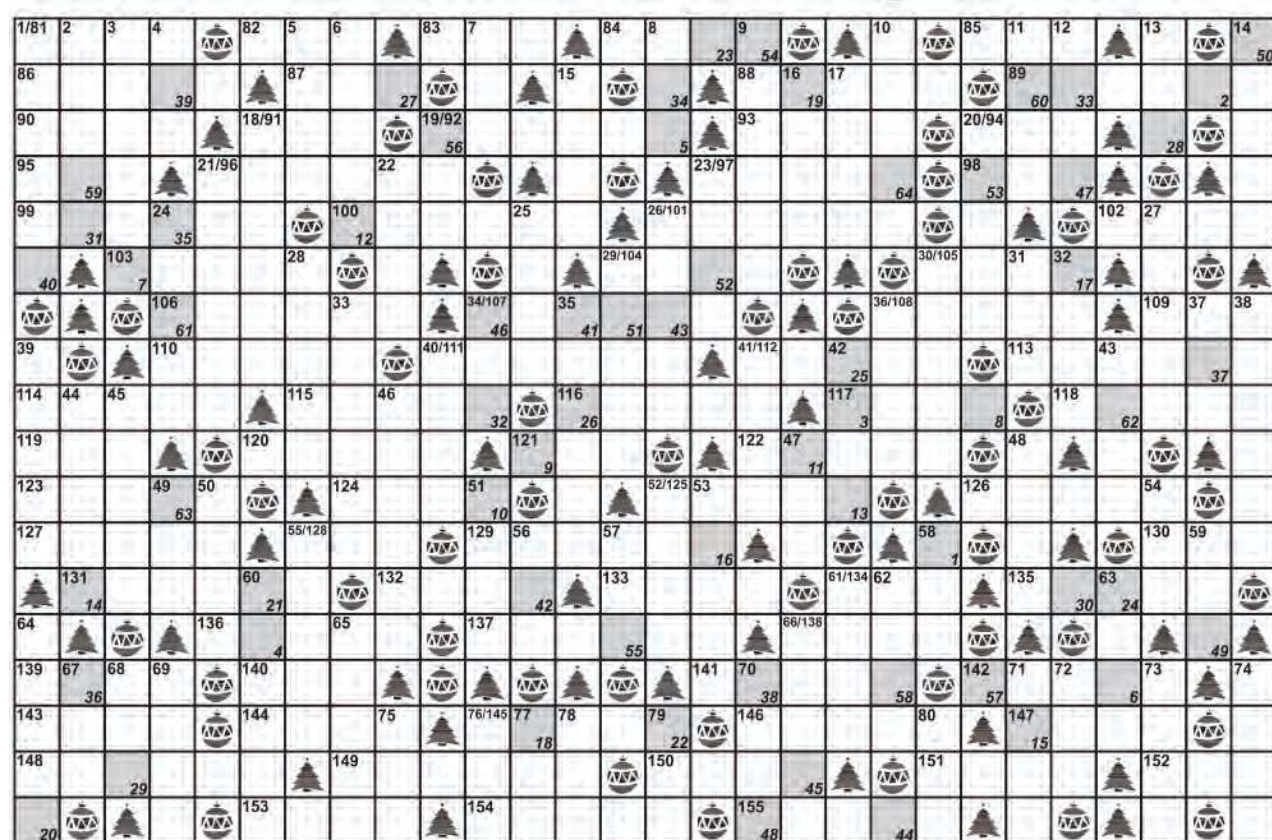
MSZE ŚWIĘTE W ŚWIĘTA
PASTERKA GODZ. 21.30
OD GODZ. 21.00 RODZINNE KOŁĘDOWANIE
PASTERKA GODZ. 24.00
OD GODZ. 23.30 RODZINNE KOŁĘDOWANIE

25. XII - BOŻE NARODZENIE
G. 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 19.00

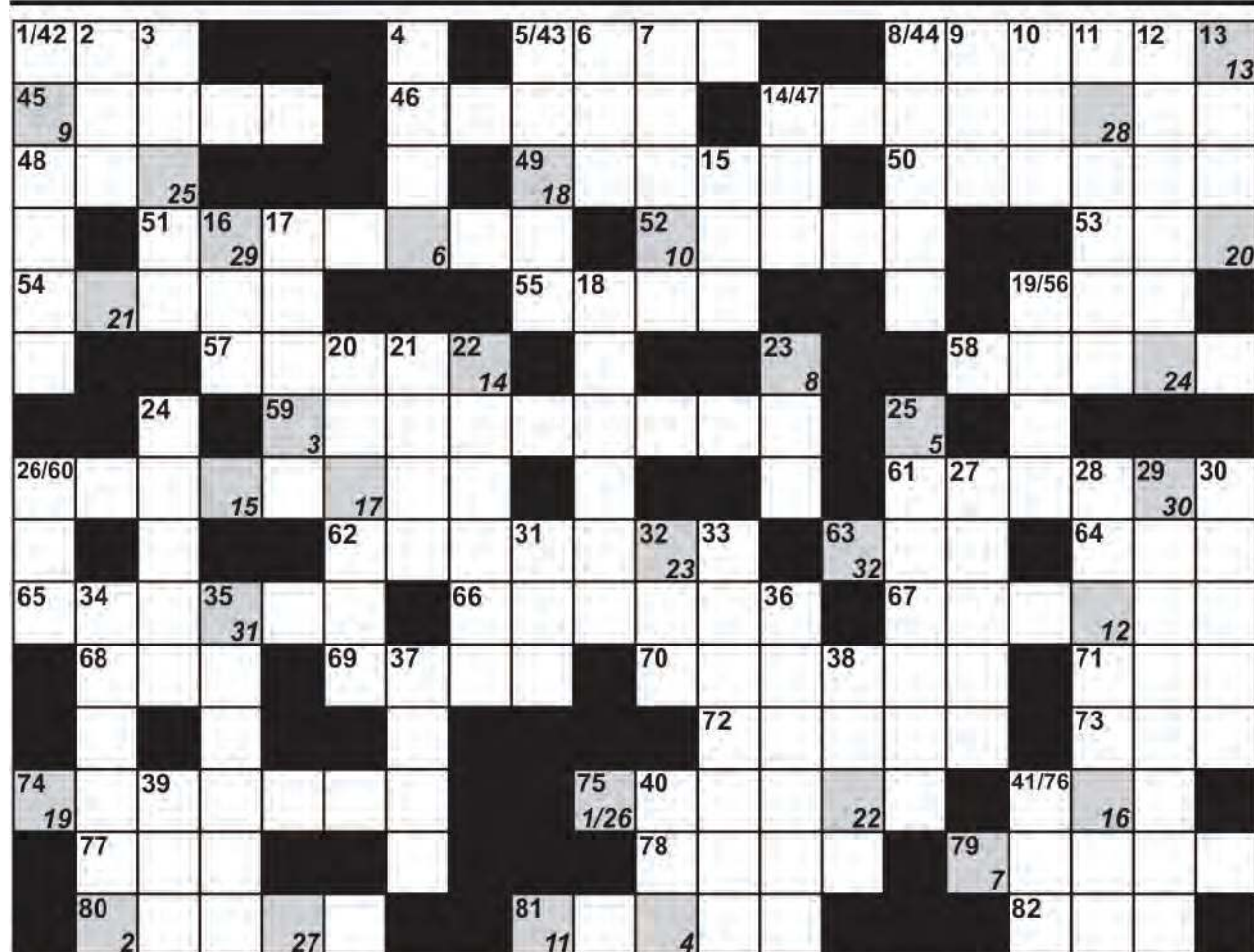
26. XII - ŚWIĘTO ŚW. SZCZEPANA
G. 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 19.00

PARAFIA PW. JÓZEFA W STARGARDZIE

ROZRYWKA NA ŚWIĘTA – KRZYŻÓWKI NR 51

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32

Pionowo:

1. luźny zakieł lub kaftan; 2. mała Elżbieta; 3. obniżenie się trzewi; 4. klujący chwast; 5. dopływ Konga; 6. prawy dopływ Wolgi; 7. mała szalupa; 8. surowy wołow; 9. faraon indyjski; 10. okręg w starożytnym Egipcie; 11. miasto w Egipcie, naprzeciw Kairu; 12. N w fizyce; 13. płynię przez Berno; 14. zielone drzewo afrykańskie, bligia; 15. las liściasty; 16. ojczyzna Mandeli; 17. kłótnia kobieta, jedza; 18. gbur, ordynus; 19. solówka diwy; 20. na ścianie; 21. tamuje krwawienie; 22. choroba oczu; 23. akcent me-

tryczny w wierszu iloczasowym; 24. święte miasto lamaistów; 25. średniowieczny Arab; 26. jednostka oporu elektrycznego; 27. skała Jezusa; 28. udział w zyskach; 29. otologia, nauka o schorzeniach narządu słuchu; 30. siana przez pannę; 31. autor „Solaris”; 32. kawał, dowcip; 33. kolega fizyka; 34. rym niezupełny; 35. odprawia mszę; 36. na spodnie z Ameryki; 37. leśna dróżka; 38. pot. reklama świetlna; 39. rzeczne lodowe zatopy; 40. papugi z krzyżówek; 41. w nim paliwo.

Poziomo:

42. stosowany na muchy; 43.

zakończenie sonaty; 44. garbnik z kory dębowej; 45. John, piosenkarz; 46. nasza gromada; 47. nauka o budowie organizmu człowieka; 48. mityczny cesarz Chin; 49. miasto z „Autosanem”; 50. tanbur, instr. strunowy, rodzaj lutni, popularny w krajach azjatyckich; 51. po stowie od łebka; 52. łysina; 53. grecka bogini zła; 54. bagienny las na nizinie Amazonki; 55. egipski święty ptak; 56. szwedzka nazwa miasta Turku; 57. Turek altajski; 58. kolor pomarańczowy; 59. towaru na ciężarówkę; 60. ma pociąg wielki do butelki; 61. żuźłowcy z Torunia; 62. San Marino lub

Watykan; 63. kanton w Szwajcarii; 64. mocna karta; 65. stolica Omanu; 66. pozostałość z dawnej epoki; 67. kamień aluwowy; 68. szlachecki herb polski; 69. ... Mickiewicz; 70. miasto w Hiszpanii (Nowa Kastylija); 71. słowo wymawiane przed ołtarzem; 72. strzelanie do rzutków; 73. świętuje 5 V; 74. ustronie, zakamerek; 75. przyjaciel Holmesa; 76. azjatycka roślina zbożowa; 77. graniczyła z RFN; 78. Patrick, amer. lekkoatleta, mistrz olimp. w rzucie młotem (1920); 79. drugie imię Baczyńskiego; 80. założyciel Koryntu; 81. odmiana agatu; 82. wąż R. Kiplinga.

Pionowo:

1. gol, ozdoba mezu; 2. brat Mojżesza; 3. tłuszcz spożywczy z sadła lub słoniny; 4. angielski tytuł; 5. tatarak dawniej; 6. (1781-1895), wenezuelski pisarz, założyciel uniwersytetu w Santiago; 7. ... melioracyjny; 8. okręg węglowy w Polsce; 9. ryba drapieżna, gatunek dorsza (Atlantyk, M. Śródziemne); 10. Ludwik (zm.1831), niemiecki pisarz; 11. jajo zgnilek; 12. przepływa przez Florencję; 13. tamte kobiety; 14. ogromna budowla otoczona kolumnadą; 15. miejsce zaczepienia języka; 16. Graham, ang. kierowca wyścigowy 2-krotny mistrz i 3-krotny w-mistrz świata; 17. Paul, kanadyjski piosenkarz; 18. (1878-1852), pisarz węg., „Chłopcy z Placu Broni”; 19. niewiadoma; 20. wielki francuski rzeźbiarz; 21. zabawa na rynku; 22. granica Europy i Azji; 23. ciupaga; 24. bezsolna lub odchudzająca; 25. argument; 26. zwłoka; 27. zebranie spirytystów; 28. insekt; 29. tytułowy karierowicz; 30. rodzaj samosądu; 31. rośnie na bagnach; 32. rodzaj zamka do drzwi; 33. do opalania; 34. rozstrzyga w sprawach administracyjnych; 35. pasożyt gniazd trzmieli; 36. imię papieża; 37. Remick, aktorka; 38. człowiek skąpy, chciwiec; 39. szlam rzeczny; 40. otwór w ścianie domu; 41. w portfelu Irańczyka; 42. niedobór, niedostatek; 43. wypowiedź o tematyce literackiej; 44. do precedowania ziołek; 45. wieczorem w kasie; 46. gąsienicowy pojazd śnieżny; 47. zeznanie podatkowe; 48. skorupiak pancernowicz; 49. Feliks, działacz komunistyczny; 50. Zegadłowicz, pisarz; 51. ryba z rodziny karpiowatych; 52. państwo z Bamako; 53. Ekberg lub Lipnicka; 54. syn Posejdon; 55. Arvo (ur.1932), fin. działacz komunistyczny; 56. rufa okrętu; 57. wyspa z Douglas; 58. laureat konkursu im. Fr. Chopina; 59. brat mleczny króla Artura; 60. mgła na damskim kapeluszu; 61. żydowskie imię męskie; 62. ... a cieszy; 63. przechrzył w stronę dziobu; 64. polski piłkarz ur. 1982 r.; 65. syn Astrajosa i Eos; 66. krewny ze strony ojca; 67. przyjaciel Adama Mickiewicza; 68. badanie serca; 69. liczne ... w dorobku aktora; 70. zacięcie; 71. szkoda moralna, uszczerbek; 72. amerykański urząd do spraw wywiadu; 73. 1000 g potocznie; 74. pukle; 75. ... Sumac, piosenkarka; 76. cygańskie imię; 77. wśród lantanowców; 78. wschodni Jan; 79. symbol Jezusa; 80. kra lub sopol.

Poziomo:

81. ryba, okoniopstrąg, słodkowodna (Ameryka Płn.); 82. niewolnik dawniej; 83. duża, kolorowa papuga z Ameryki Południowej; 84. bieg, pęd; 85. można ją uronić; 86. włókno z łodyg szczytliwa białego; 87. kołczaste zwierzę; 88. bohaterka „Przemienie z wiatrem”; 89. Marlon, znany aktor amerykański; 90. galijski bóg wody; 91. Gibson, aktor („Mad Max”); 92. Siemion, wynalazca filmu trójwymiarowego; 93. puszysta Danuta; 94. masowe wycofywanie pieniędzy (wynik paniki na giełdzie); 95. gramodrobina; 96. przedni luk statku; 97. palone w karczmie „Rzym”; 98. jedno u cyklopa; 99. kulista klucha ze śliwką; 100. poczet, świta; 101. miasto w Indiach; 102. utarty zwyczaj; 103. letnisko nad Soliną; 104. polski chirurg, ortopeda (1896-1995); 105. rude futro; 106. alkohol etylowy; 107. choroba pasożytnicza koni; 108. gatunek sosny; 109. wyspa duńska; 110. kraina w Alpach; 111. robocza część noża; 112. duchowny żydowski, znawca Talmudu; 113. ... węgla to czad; 114. greckie Syene, miasto w południowym Egipcie; 115. filtr w organizmie; 116. piśsudczyk Z. Nałkowskiej; 117. piłkarze z Chorzowa; 118. miasto w RFN; 119. zaklepywany boleć; 120. bard celtycki; 121. dopływ dolnej Odry; 122. paryski opyszek; 123. znana elektroniczna firma japońska; 124. ideał grupy; 125. Adam, polityk indonez. wiceprezydent (1978-83); 126. skandynawska bogini miłości; 127. sadło zajęcze; 128. angielska miara powierzchni; 129. ważniejszy od watałki; 130. płynię przez Riazan; 131. sztuka Kazimierza Zalewskiego; 132. z Mont Blanc; 133. cenny surowiec glinu; 134. japońska kobieta nurek; 135. film Andrzeja Wajdy; 136. w parze z Bolkiem; 137. kamień aluwowy; 138. poczucie piękna, gust; 139. sąsiad Gruzina; 140. bije inne kolory; 141. beczka na wino; 142. krótki warkoczek; 143. rodzaj skóry; 144. papugi żywiące się nektarem kwiatów; 145. asówka; 146. Aleksandr, literat ros.(1855-1908); 147. Rogers, aktorka; 148. mieszkaniec Londynu; 149. gat. chrząszcz; 150. Eunomia, Dike, Ejrane; 151. między siódmą a dziewiątą; 152. krawędź żagla; 153. uraza asana; 154. ryba morska, rząd karpiokształtne (strefy tropikalne); 155. winda na szafot?

niezapomniana
Anna German
Pracownia De Facto

Koncert z okazji
Dnia Babci i Dziadka
z kawą i ciastkiem

Niedziela
22.01.2023
godz. 17:00
Mała Scena SCK

Bilety: 25 zł

COOLTUROWNIK

Nr 149

dla dzieci i młodzieży

„Jak wół i osioł trafili do stajenki”

Kiedy Józef wędrował z Maryją do Betlejem, jeden aniołów zwołał w tajemnicy wszystkie zwierzęta, aby wybrać te, które pomogą świętej Rodzinie w stajence. Jako pierwszy zgłosił się, naturalnie, lew:

– Tylko król jest godny tego, by służyć Panu całego świata – zaryczał. – Rozerwę na strzępy każdego, kto zbliży się do Dzieciątka.

– Jesteś dla mnie zbyt dziki i wojowniczy – powiedział anioł. Po tych słowach zakradł się lis. Z niewinną miną powiedział:

– Ja się dobrze zaopiekuję. Przyniosę dla Dzieciątka Bożego najśłodszy miód, a dla jego matki ukradnę każdego ranka kurę!

– Jesteś dla mnie zbyt przebiegły – powiedział anioł ze smutkiem. Wtedy dumnie podszedł do anioła paw. Z szelestem otworzył swój ogon i pysznił się swoimi barwnymi piórkami. Powiedział:

– Ozdobię tę biedną stajnię piękniej niż Salomon swoją świątynię!

– Jesteś dla mnie zbyt próżny – powiedział anioł.

Podchodziło do anioła jeszcze wiele zwierząt, które zachwalały swoje umiejętności. Na koniec surowy anioł rozejrzał się wokół. Zobaczył osła i woła, które służyły rolnikowi na polu. Ich również anioł przywołał do siebie:

– Co wy możecie zaoferować Dzieciątku?

– Nic – powiedział osiołek i smutno opuścił uszy. – Nie nauczyliśmy się niczego innego, jak tylko pokory i cierpliwości, ponieważ przez całe życie doświadczaliśmy tylko ciągów, upokorzenia i odrzucenia!

Wół dorzucił nieśmiało: – Ale może od czasu do czasu moglibyśmy naszymi ogonami przepędzać muchy, żeby Dzieciątku było przyjemniej!

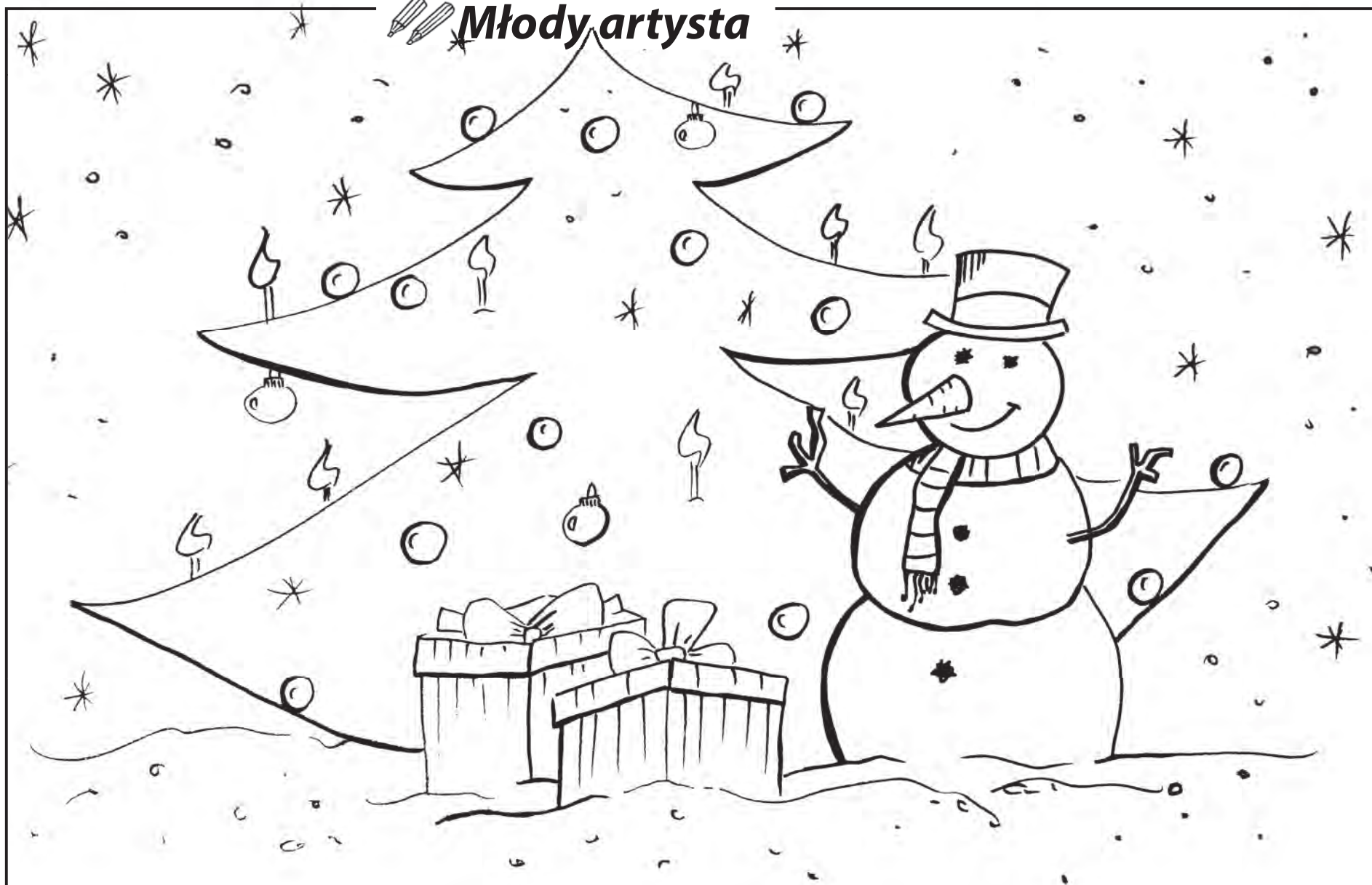
– Wy będziecie odpowiedni! – zdecydował anioł.

Od tej pory wół i osioł stoją w stajence przy żłóbku.

Karl Heinz Waggerl

Młody artysta

Do wygrania **BON O WART. 20 ZŁ** do odebrania w Redakcji DN. Aby wziąć udział w losowaniu nagród, należy wysłać lub przynieść pokolorowane prace do redakcji Dziennika. **Sponsorem nagrody są firma BIUREX i DN.**

COOLTUROWNIK opracowała Edyta Przystupa

511 407 627

INFORMACJA BURMISTRZA SUCHANIA

działając na podstawie art. 11 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021r., poz.1899 z późn. zm.)

Podaje się do publicznej wiadomości

że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suchaniu przy ul. Pomorskiej 72, w dniu 21 grudnia 2022r. został wywieszony na okres 21 dni: wykaz nr 21 stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 142/2022 z dnia 21 grudnia 2022r. obejmujący sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 10 położonego ul. Pomorska 74 wraz z udziałem w działce nr geod. 176 obręb 1 m. Suchań oraz pomieszczeniem przynależnym na rzecz najemcy.

GRUPA
AZOTYGRUNT TO
URODZAJ

Wszystkim Rolnikom życzymy
pięknych, rodzinnych Świąt
oraz urodzajnego Nowego Roku!

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR:

Agroskład Nowakowski Sp.J.

ul. Jedności Narodowej 22c, 72-130 Maszewo

tel. 91 464 71 00

Święte 35, 73-110 Stargard

tel. 91 577 01 76

www.agrosklad.pl

Poznaj wszystkie nawozy, skanując
kod lub odwiedzając stronę:

www.nawozy.euwww.grupaazoty.comagro@grupaaazoty.com

**APTEKI DYŻURNE
W STARGARDZIE**

DYŻUR ROZPOCZYNA SIĘ O GODZ. 8:00 RANO
I KOŃCZY O GODZ. 8:00 NASTĘPNEGO DNIA

22.12.2022 r. -
„Nowa”
ul. M. Reja 5a
91-577-59-90

23.12.2022 r. -
„Centrum Zdrowia”
ul. Piłsudskiego 90
91-578-13-29

24.12.2022 r. -
„Centrum Zdrowia”
ul. Piłsudskiego 90
91-578-13-29

25.12.2022 r. -
„Centrum Zdrowia”
ul. Piłsudskiego 90
91-578-13-29

26.12.2022 r. -
„Centrum Zdrowia”
ul. Piłsudskiego 90
91-578-13-29

27.12.2022 r. -
„Centrum”
ul. Czarnieckiego 1e
91-834-00-05

28.12.2022 r. -
„Centrum Zdrowia”
ul. Piłsudskiego 90
91-578-13-29

OGŁOSZENIA DROBNE

50-gr za słowo
kupno sprzedaż wyjazd motoryzacja praca inne

NIERUCHOMOŚCI

- Wynajmę garaż w centrum Stargardu. Tel. 692-416-623
- Kupię działkę lub dom, za gotówkę tel. 604842195
- Gospodarstwo kupię za gotówkę tel. 604842195
- Zamienię mieszkanie 2 pokojowe na dom z dopłatą, tel. 601976591
- Działki budowlane w Grzędzicach, 4 km od Stargardu. Uzbromione, wydane warunki zabudowy. Tel. (91) 576-41-10, lub 695-986-397

- Działkę budowlaną o pow. 3000 m2 z linią brzegową Jeziora Woświn. Cena 30 zł/m2. Tel. (91) 439-18-80 lub 502-914-559

- Sprzedam. Sowno 17 km od Szczecina, Stargardu i Goleniowa. Działka budowlana o pow. 800 m2. Cena 30 zł/m2. Tel. 502-914-559

- kupię mieszkanie. Tel. 783-408-684

MOTORYZACJA

- Sprzedam Daewoo Lanos 1,5 benzyna samochód sprawny, jeżdzący. Tel. 795 911 886

- Kupię Fiata Panda z małym przebiegiem. Młody rocznik. Tel. 663-920-167
- Jako pierwszy właściciel, sprzedam samochód Nissan Pulsar 1,2. Rok 2014. Przebieg 87 700 km. Tel. 608 609 062

- **Facelię sprzedam, Ińsko. Tel. 603 467 609**

- **Sprzedam przyczepę D47 wywrotka na niskich kołach. Tel. 795 911 886**

- Kupię ładowarkę teleskopową, koparko-ładowarkę stan bez znaczenia, może być do remontu tel. 782 655 123 lub 669 653 515

- Sprzedam stalowe felgi do VW Golf V, 4 szt. 15", tel 605 522 340

ROLNICTWO

- **KUPIĘ ciągnik URSUS ZETOR MTZ lub inny, stan obojętny może być do remontu. Tel 782 655 123 lub 669 653 515**

- **KUPIĘ przyczepę leśną samozaładowczą, rozsiewacz wapna, siewnik talerzowy, oraz ładowarkę lub inny sprzęt. Może być do remontu. Tel 782 655 123 lub 669 653 515 lubin sprzedam. Tel. 603 467 609**

- Kupię każdy ciągnik rolniczy, stan obojętny oraz minikoparki, koparki, ładowarki i wózki widłowe. Tel. 694-400-305

- Kupię każdy ciągnik rolniczy, stan obojętny oraz minikoparki, koparki, ładowarki i wózki widłowe. Tel. 694-400-305

- Sprzedam przyczepę D-47, wywrotkę, do remontu lub zamienię na przyczepę 3,5t. wywrotkę. Tel. 795 911 886

- Sprzedam kombajn zbożowy, siewnik Stegset 3m, spawarkę Bester, prostownik, szlifierkę stołową i inne narzędzia, słomę żytnią w kosztach. tel. 608 791 487

PRACA

- Firma transportowa zatrudni kierowców C+E w transporcie międzynarodowym. Gwarantujemy stałe, atrakcyjne wynagrodzenie: 11.000,00 zł netto. Jeździmy po całej Europie nowoczesną, załobną flotą (Mercedesy – plancka). Za interesowanych prosimy o kontakt telefoniczny: 697 800 266

- Oferujemy kierunki zachodniej Europy oraz kraje Skandynawii. Atrakcyjne wynagrodzenie, składki rozliczane wg zachodnich stawek godzinowych, wyjazd z Płot. Tel. 508 269 905

- Oferujemy kierunki zachodniej Europy oraz kraje Skandynawii. Atrakcyjne wynagrodzenie, składki rozliczane wg zachodnich stawek godzinowych, wyjazd z Płot. Tel. 508 269 905

- Firma transportowa Lucas z siedzibą koło Płot zatrudni kierowców C+E w ruchu międzynarodowym na ciągniki siodłowe z naczepą fi-ranką, system 2/1 lub inny.

- Potrzebny doświadczony kierowca z samochodem osobowym najlepiej emeryt lub rencista szczegóły do uzgodnienia telefonicznie. Tel. 728 496 680

- Wykonam docieplenia. Tel. 504-258-129

- **Regulacja, naprawa, konserwacja okien i drzwi. Tel: 695 181 070**

- KIEROWCA C+E PL-SE-PL TEL. 601420009

- **Regulacja, naprawa, konserwacja okien i drzwi. Tel: 695 181 070**

- **Opiekunki do Niemiec od zaraz. 533 848 005**

- **Zatrudnię 2 doświadczonych pracowników przy pracach na elewacjach .Dowozimy.Szczecin tel.506-919-102**

- **Zatrudnię osobę do wymiany opon w samochodach ciężarowych. Tel. 885 555 263**

- **Zatrudnię mechanika pojazdów ciężarowych. Tel. 885 555 263**

- **Przyjmę pomocnika montażysty mebli, 5000-7000 zł netto, wyjazd od pon. do pt, prawo jazdy kat. B, tel. 781-060-250**

- **Zatrudnię elektryków mogą być emeryci cały, pół, ćwierć etatu, praca na budowie lub w warsztacie. Tel. 606 824 461**

- Prace remontowo-budowlane, 30 lat doświadczenia. Tel. 504-258-129

- **Zatrudnię kierowcę C+E praca na miejscu. Tel. 501 923 309**

- „Firma zatrudni kierowców C+E. System pracy 2/1 – transport linowy. 13 dni pracy, 8 dni wolnego. Wymagany ADR. Telefon kontaktowy: 607 585 567. Atrakcyjne wynagrodzenie.”

- Usługi remontowo-budowlane, 30 lat doświadczenia. Tel. 504-258-129

- Praca w Niemczech - monter, ślusarz, tel. 696 443 643

- Zatrudnię kierowcę C+E - Niemcy- wschodnie. Zakwaterowanie, umowa i stawki niemieckie, system pracy 2/1 i inne. Tel. 0049 179 3405 475 lub sms- oddzwonię.

- **Zatrudnię mechanika oraz pomocnika samochodów ciężarowych. Tel. 885 555 263**

- Serwis sprząający w Kobylance zatrudni do pracy osobę z orzeczeniem o niepełnosprawności.

- Zatrudnię blacharza/lakiernika/mechanika. Tel. 603-742-034

- **Zatrudnię kierowcę C+E, może być emeryt, również dorywczo, kraj. Tel. 783 678 674**

- **PRZYJMĘ POMOCNIKA MONTAŻYSTY MEBLI. WYNAGANE: PRAWO JAZDY I**

J.ANG LUB NIEM.KOMUNIKATYWNY.
781060250

- Wykonam prace remontowo- budowlane. 35 lat doświadczenia w budownictwie. Tel. 504-258-129

- Montaż klimatyzacji i systemów wentylacyjnych tel. 607 329 710

- Zatrudnię kierowcę C+E, Norwegia – Czechy – Słowacja – Węgry, atrakcyjne wynagrodzenie, Tel. 607 585 561

- **Zatrudnię osobę na warsztat do wymiany opon. 885 555 263**

- **Zatrudnię mechanika oraz pomocnika samochodów ciężarowych. Tel. 885 555 263**

- **Zatrudnię kierowcę C+E, może być emeryt, również dorywczo, kraj. Tel. 783 678 674**

INNE

- KOREPETYCJE fizyka, matematyka. Tel. 729-987-474

- **KUPIĘ przyczepę leśną samozaładowczą, rozsiewacz wapna, siewnik talerzowy, oraz ładowarkę lub inny sprzęt. Może być do remontu. Tel 782 655 123 lub 669 653 515**

- Kupię stare polskie komiksy i literaturę polską. Tel. 790 716 816

- 2 laptopy, wanna wolno stojąca, 2 rowery nowe, wielofunkcyjna pralka nowa, odkurzacz mały. Tel. 784 660 924

- **Tanio sprzedam nową kanapę. Tel. 505 00 56 91**

- Sprzedam łóżko rehabilitacyjne sterowane na pilota. Tel. 601-486-463

- Sprzedam elektryczne łóżko rehabilitacyjne z materacami. Cena 1100 zł do negocjacji. Tel. 514 465 202.

DZIENNIK
STARGARDZKI

ul. Pierwszej Brygady 35
pokój 202
73-110 Stargard
Redakcja czynna
od pon. do pt.
w godz. 8.00-16.00
tel. 511 407 627
91 573 09 96
redakcja@
dziennikstargardzki.pl

Redakcja

Piotr Słomski (red. naczelny)
Tel: 511 407 627
Michał Padiasek

Sekretariat 504 817 335

Dorota Mariańska

Kolportaż
Reklama

tel. 91 39 22 165
tel. 506 638 789
redakcja@dziennikstargardzki.pl

Wydawca/druk

DJ Media Sp. z o. o.
ul. Kościuszki 10
73-150 Łobez

Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji nadesłanych tekstów. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada.

Strona internetowa:
www.dziennikstargardzki.pl

POLSKI WĘGIEL

NOWE NIŻSZE CENY !
PROMOCJA OBOWIĄZUJE DO WYCZERPANIA ZAPASÓW

SKŁAD OPAŁU

STARGARD SZCZECIŃSKI, UL. USŁUGOWA 1a
TEL. 91 573 33 00, KOM. 512 335 114

ARMA
NIERUCHOMOŚCI
FIRMA GODNA ZAUFANIA

SPRZEDAJ I KUP Z NAMI SVOJĄ NIERUCHOMOŚĆ

NIE RYZYKUJ!

ul. Mickiewicza 35/4b - róg Dworcowej
tel. 91 577 71 16
arma@arma.nieruchomosci.pl
www.arma.nieruchomosci.pl

FOTOWOLTAIKA

* Instalacje Fotowoltaiczne
* Instalacje Elektryczne
* Ekologiczne Ogrzewanie Elektryczne
* Usługi Minikoparką

NOWOGARD
biuro:
ul. 3 Maja 31
(budynek produkcji okien)
tel. 532-410-445

Tel. 663-256-243
Emka Elektromont

SKUP złomu i makulatury

Resko, ul. Gdańska 16
tel. 516 785 789 - 509 349 767

INFORMATOR LOKALNY

Informacja turystyczna	91 578 54 66	Usługi pogrzebowe		Zakład Leczenia Zwierząt	91 5620123
Telefony alarmowe		Hades	91 573 04 98 lub 509 609 103	Gmina Ińsko	
Policja	997,112	Λ		Urząd Gminy	91 5623025
Straż Pożarna	998 lub 91 578 87 50	Apteki		Urząd Pocztowy	91 5623180
Pogotowie Ratunkowe	999	Kwiatowa	91 577 63 14	MGOPS	91 5621024
Straż Miejska	986 lub 91 577 50 90	Euro Apteka	91 577 50 86	Ośrodek Zdrowia	91 5623016
Żandarmeria	91 576 62 30	Novum	91 577 50 13	Przychodnia Rodzinna	91 5623771
Pogotowie Energetyczne	991	Alfa	91 834 08 60	Stomatolog Filip Stelter	693090222, lub
Pogotowie Gazowe	992	Rodzinna	91 835 20 11	Apteka Granulka	91 5623016
Pogotowie Ciepłownicze	993	Apteka z Sercem Prima	91 563 64 12	Posterunek Policji	91 5623751 lub 503191220
Pogotowie wodnokanalizacyjne	91 578 35 80	Natura	91 578 30 38		91 4813594
Pogotowie weterynaryjne	91 577 00 30	Śródmiejska	91 834 62 66	Gmina Suchań	
Dyżur nocny	91 573 89 99	Grodzka	91 836 82 32	Urząd Gminy	91 5624015
Przychodnie Poradnie		Apteka Chopina	91 577 25 00	MGOPS	91 5624015
Szpital Centrala	91 577 63 55	Apteka Numer Jeden	91 391 79 17	Urząd Pocztowy	91 5624088
Przychodnia nr 6	91 578 56 16 lub 91 834 27 44	Apteka Dyżurna (przy Palcu Słonecznym)	91 391 03 04	NZOZ	91 5624020
Poradnia Medycyny Pracy	91 573 89 99	Apteka Miętowa	570 211 005	Apteka (przy Palu Rynek)	91 5624022
Fam Med	91 578 38 74	Zachodnia	91 573 38 79	Gab. Stomatologiczny Teresa Cieślak	
NZOZ „Zachód”	91 573 21 90	Vita	91 577 55 10		91 5624606
Przychodnia	91 576 63 28	Staromiejska	91 577 24 43	Gab. Weterynaryjny	507050495
Ewa Lek	91 834 04 76	PZF Cefarm Szczecin,		Sadowski Jerzy	91 4813590
NZOZ „Medis”	91 577 26 00	ul. Piłsudskiego	91 577 17 68	Posterunek Policji	91 5624089
Centrum Medyczne „Consilius”	577 55 66	PZF Cefarm Szczecin,		Straż Miejska	
Przychodnia Specjalistyczna ul. Staszica	91 578 37 45	ul. Szczecińska	91 573 46 09	Gmina Dolice	
Poradnia PsychologicznoPedagogiczna	91 578 46 93	Nowa	91 577 59 90	Urząd Gminy	91 5640129
NSZOZ Hipokrates	91 834 40 50	Na Zdrowie	91 573 89 60	Urząd Pocztowy	91 5640172
WOMP Al. Żołnierza	91 573 64 00	Przy Luxpolu	91 834 75 97	GOPS	91 5640129 lub 91 5640183
Urzędy		Centrum	91 834 00 05	Na Zdrowie	91 5775805
Urząd Miasta	91 578 48 81	Dbam o Zdrowie	91 578 51 01	Apteka ul. Wiejska 53	91 5640049
Starostwo Powiatowe	91 480 48 00	Lekosfera DGA4 Kaufland	91 579 04 83	Gab. Stomatologiczny Iwona Małecka	
Urząd Gminy	91 561 34 10	Tvoja Apteka	91 578 11 18		91 5640686
Urząd Skarbowy	91 576 32 00	Apteka w Galerii Starówka	91 836 95 59	Gab. Weterynaryjny Dolwet	91 5640244 lub 604545266
Powiatowy Urząd Pracy	91 578 40 01	Pocztą			
Urząd Stanu Cywilnego	91 577 26 66	ul. Wieniawskiego	500-216-523	Gmina Kobylanka	
Instytucje		ul. Pogodna	91 573 55 52	Urząd Gminy	91 5610310
Sąd Rejonowy	91 578 74 31	ul. Szczecińska (Tesco)	91 573 50 39	Urząd Pocztowy	91 5610320
Prokuratura Rejonowa	91 577 13 44	ul. Lotników	91 576 01 69	GOPS	91 5788536 lub 91 5788538
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	91 579 25 00	ul. Lechonia	91 835 98 71	NZOZ	91 5610329
Polski Czerwony Krzyż	91 577 23 00	ul. Tańskiego	91 834 52 37	Punkt Apteczny ul. Szkolna	91 5782632
Ognisko św. Brata Alberta	91 577 65 96	ul. Szczecińska 71	91 573 76 90	Gab. Stomatologiczny Anna Wojciechowska	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	91 480 49 09	ul. Barnima	91 578 10 08		91 5610447
Punkt Poradnictwa Rodzinnego	91 834 49 67	ul. Kwiatowa	91 577 05 91	Lecznica dla zwierząt Richter Zygmunt	
Klub Abstynenta „Ala”	91 834 60 60 lub 698 615 315	ul. Poczтова	91 578 57 58		91 5610318
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej		Kultura		Gmina Marianowo	
sekretariat	91 578 45 83	Muzeum	91 578 38 35	Urząd Gminy	91 5613866
Dział Pomocy Środowiskowej Pracownicy Socjalni	91 578 45 77, 91 578 45 71	Książnica Stargardzka	91 578 82 40	Urząd Pocztowy	91 5613820
Dział Dodatków Mieszkaniowych	91 578 03 05	Stargardzkie Centrum Kultury	91 578 32 31	GOPS	91 5613866
Dział Świadczeń Rodzinnych	91 578 03 19	Klub Wojskowy	91 576 64 75	NZOZ	91 5613810
Dział Realizacji Pomocy Społecznej	91 578 02 75	Młodzieżowy Dom Kultury	91 834 43 01	Punkt Apteczny Medica	91 5618210
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej		Dom Kultury Kolejarza	91 573 23 24	Gab. Stomatologiczny Maja Kucharczyk	601111111
Sekretariat: ul. Okrzei	91 577 12 74	Sport		Gab. Stomatologiczny Agnieszka MatkowskaMatysik	602516095
ul. Bogusława IV	91 577 01 69	Ośrodek Sportu i Rekreacji	91 573 25 70	Gmina Stara Dąbrowa	
Zakład Wodociągów i Kanalizacji	91 577 15 71, 91 579 27 57	Młodzieżowy Ośrodek Sportowy	91 834 52 63	Urząd Gminy	91 5739820
Ujęcie wody	519 546 992	Kręgielnia Rondo	91 834 10 20	Urząd Pocztowy	91 5613520
Zakład Oczyszczania Miasta	91 577 01 69, 91 577 02 13	Taxi		GOPS	91 5613568 lub 91 8356898
Zakład Obsługi Urządzeń Komunalnych	91 577 65 02	Plus Taxi	665 790 000	Poradnia Medycyny Rodzinnej Cztery Pory Roku	91 3972295
Inne		Lider Taxi	91 573 00 00	Gab. Stomatologiczny Magdalena Brożek-Sztajne	663773208
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	91 578 84 00, 91 578 84 52	Halo Taxi	91 577 11 77	Gabinety stomatologiczne:	
Miejski Zakład Komunikacji	91 573 22 13	Gryf Taxi	91 573 44 44	Vegadent	91 5782889
Towarzystwo Budownictwa Społecznego	91 578 47 50	Szach Taxi	91 573 33 33	NZOZ MK Wasilewscy	669780309
Zakład Zagospodarowania Odpadów	91 573 35 36	Gabinety Weterynaryjne		ArtMedica	91 3076644
Powiatowy Inspektorat Weterynarii	91 577 10 72	Vis Vitalis ul. Łabędzia 22	505 960 829	Rawicki Wojciech	601554441
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	91 577 04 26	Pro Amicis		NZOZ Mazur	91 5733660
Parafie Rzymskokatolickie		ul. Pierwszej Brygady 21 A	91 577 51 68	Wedent	91 5615155
Parafia pw. Ducha Świętego	91 577 55 85	Gabinet Weterynaryjny Pietrzyk		NZOZ Os. Zachód B14	91 5737373
Parafia pw. św. Józefa przy kościele św. Jana	91 578 30 50	Os. Zachód A9	91 573 35 83	Dentimex	91 5737339
Parafia pw. Miłosierdzia Bożego	91 573 21 12	Małgorzata Lidwin Kaźmierkiewicz		DentalRondo	91 8340505
Parafia pw. Chrystusa Króla Wszczęświata	91 573 75 75	Al. Żołnierza 15 A	501- 103-523	Węclawik Maria	91 5733311
Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa	91 578 06 36	Ewa Czarny		Horak B, Kościelniak M.	91 5782325
Parafia pw. NMP Królowej Świata	91 578 30 22	ul. Krakowska	602 297 601	DKdent Kozaczyńska	91 5761117
Parafia pw. Przemienienia Pańskiego	91 576 07 53	GMINY		Rychterowicz J., AnikoWłodarczyk M.	607996697
Parafia pw. św. Krzyża	91 576 03 14	Gmina Stargard		Centrum Zdrowia	604340927
		Urząd Gminy	91 561 34 10	Jadwiga Graczykowska	91 83 44468
		GOPS	91 561 34 40	Szajko Dorota	602798068
		Gmina Chociwel		Romuald Bąk, Szafranek Elżbieta	91 5781215
		Urząd Gminy	91 56 22 001	Ługowska Lucjana	91 5786997
		Urząd Pocztowy	91 562 20 41	Anna Matysiak	601750804
		MGOPS	91 5622273	Roman Hamulak	91 5786242
		NZOZ	91 562 20 22	Kłeczek Joanna	91 4694135
		Apteka Kelina	91 5622055	WaliszewskaWoźniak Lucyna	91 5775872
		Apteka Hibiskus	63 2799370	Unidental	91 5731416
		Gab. Stomatologiczny Katarzyna Brtleja		Duodent II	91 5786185
		Gromada	502444762	DmowskaKlemm Ewa	91 5775401
		Gab. Weterynaryjny Adamski Andrzej	91 5622028	MDent	91 5781994 lub 502462038
		Gmina Dobrzany		Brzozowska Jolanta	91 5786855
		Urząd Gminy	91 5620201	Duodent	91 5733207
		Urząd Pocztowy	91 5620007	Frydryszewska Elżbieta	91 5776662
		MGOPS	91 5620202	Goryczko Alicja	91 5731852
		Przychodnia Zdrowia Milewski	91 5620111	Kucharska Bożena	91 5760081
		Przychodnia NZOZ „LekStomed”	508902458	Wojsowicz Agata	91 5781902
		Apteka Nowa	91 5620860	LenkajtisWalczowska Małgorzata	603589011
		Apteka Dbam o Zdrowie	91 5783604	Matysiak Anna	91 5770200
		Gab. Stomatologiczny Natalia Petrasz Śliwicka	91 5620111	Medis	91 5772600
				RybickaKania Anna	91 5762630
				Stankiewicz Grażyna	91 5775951

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

W POWIECIE STARGARDZKIM

Rejestracja telefoniczna: 91 480 49 23 w godzinach 8.00-15.00 z wyłączeniem dni ustawowo wolnych.

Więcej informacji na stronie
www.powiatstargardzki.pl lub on-line pod adresem
https://np.ms.gov.pl/zachodniopomorskie/stargardzki

mgr farm.

Danuta Waliszewska
i dr n.farm.

Jerzy Waliszewski

GODZINY PRACY:

ul. M. Reja 5a
tel. 91 577 59 90
91 834 41 23

pn - pt - 7 -21
sob - 8-15

Agro-BusinessTrade
BTL

POSZUKUJE KIEROWCÓW KAT. C+E

WYMAGANIA:

- aktualne prawo jazdy kategorii C+E
- świadectwo kwalifikacji zawodowej
- aktualne orzeczenie psychologiczne
- cyfrowe karty kierowcy

OFERUJEMY:

- wynagrodzenie 6 500 zł netto
- transport własny (zaboka), narzędzia, wyposażenie
- praca w systemie tygodniowym (PL, DE)

TELEFON: +48 785 300 102 . +48 603 129 069

MIESZKOWO 10 . 72-130 Młazów

e-mail: biuro@agro-business.pl

KUPIĘ DREWNO
tartaczne
świerk, sosna, brzoza, topola
tel. 697 174 369

Schody drewniane

Tel. 604162322

www.liderschody.pl

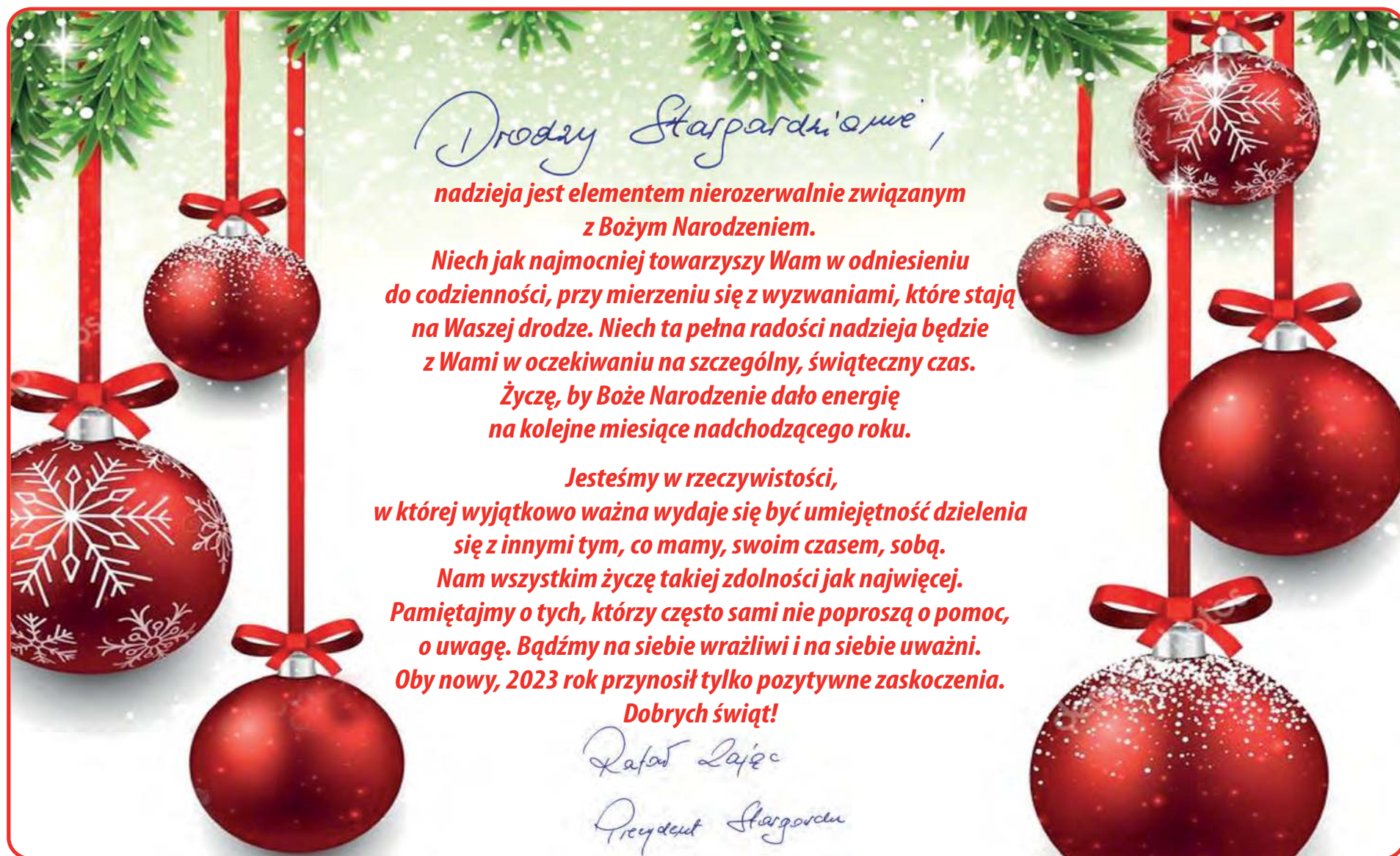
**Opiekunki
w Niemczech**

Sprawdzone oferty!
Tel. 91 506 55 55
Nawet 1500 EUR netto
+ PREMIA 300 EUR (brutto)

**KOSIARKI TRAWNIKOWE
TRAKTORKI, KOSY,
GLEBOGRYZARKI**

Kupuj u profesjonalisty - 25 lat na rynku
Serwis - Doradztwo - Kredyty - Części

MTD, Stihl, Stiga - PHU „SWISSPOL”
Stargard, Strachocin 44a - tel. 91 577 52 03
Stargard, ul. Czarnieckiego 10 - tel. 91 578 61 11

Droży Stargardzanie,

nadzieja jest elementem nierozwalnie związanym z Bożym Narodzeniem.

Niech jak najmocniej towarzyszy Wam w odniesieniu do codzienności, przy mierzeniu się z wyzwaniami, które stoją na Waszej drodze. Niech ta pełna radości nadzieja będzie z Wami w oczekiwaniu na szczególny, świąteczny czas.

Życzę, by Boże Narodzenie dało energię na kolejne miesiące nadchodzącego roku.

Jesteśmy w rzeczywistości, w której wyjątkowo ważna wydaje się być umiejętność dzielenia się z innymi tym, co mamy, swoim czasem, sobą.

Nam wszystkim życzę takiej zdolności jak najwięcej. Pamiętajmy o tych, którzy często sami nie poproszą o pomoc, o uwagę. Bądźmy na siebie wrażliwi i na siebie uważni. Oby nowy, 2023 rok przynosił tylko pozytywne zaskoczenia.

Dobrych świąt!

Rafał Łajec
Prezydent Stargardu

**Niech Święta Bożego Narodzenia
będą pełne radości,
wytchnienia i zatrzymania
od gwaru dnia codziennego.**

**Wszelkich łask, dobra i nadziei na czas
Bożego Narodzenia oraz Nowego 2023 Roku**

życzy
Piotr Tomczak
Prezes Wód Miejskich Stargard Sp. z o.o.
wraz z Współpracownikami

Nadchodzi ten długo wyczekiwany wyjątkowy dzień w roku, w którym gasną spory, milkną klótnie, a otwierają się ludzkie serca.

Mamy nadzieję, że święta spędzone w gronie najbliższych, będą przez Państwa wspomniane jako czas pełen radości, czas magiczny i niepowtarzalny.

W nadchodzącym 2023 roku życzymy Państwu wszelkiej pomyślności, cierpliwości i wytrwałości w realizacji planów. Niech będzie wypełniony tym co dobre, piękne i szczęśliwe.

Życzymy Państwu najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia i pomyślnego Nowego 2023 Roku!

Sylvia Kalmus - Samsel
Sylvia Kalmus - Samsel
Wójt Gminy
Stara Dąbrowa

Krzysztof Bartnicki
Krzysztof Bartnicki
Przewodniczący Rady Gminy
w Starej Dąbrowie

MECHANIKA SAMOCHODOWA

- wymiana rozrządów
- wymiana sprzęgieł
- wymiana uszczelnień pod głowicą
- naprawa zawieszenia
- naprawa układu kierowniczego
- naprawa układu hamulcowego
- remonty silników
- wymiana turbin

AUTO NAPRAWA

DIAGNOSTYKA SILNIKA

SERWIS KLIMATYZACJI

- napełnianie
- (przy napełnieniu odgrzybianie GRATIS)
- odgrzybianie
- naprawa
- wymiana chłodziw klimatyzacji
- wymiana sprężarek klimatyzacji

STARGARD • ul. Rzeźnicza 6-8 (na terenie Autoholowania Speedhol)
Arkadiusz Dudek - tel. 512 235 967

KOMINKI SOŁOWIEJ

ul. Boh. Warszawy 103a • NOWOGARD

**SPRZEDAŻ I MONTAŻ
KOMINKÓW ORAZ PIECY**

FIRM: Kratki.pl, DEFRO, UNICO, SPARTHERM

spełniających normy
Ekoprojekt BImSchV2

Nadają się do domów
z rekuperacją

Wkłady kominowe,
kominy zewnętrzne
dwupłaszczowe

Kontakt: e-mail: kominkisolowiej@idsl.pl
Tel. 507 967 205
Zapraszamy od pn-pt. 9-17, sob 9-13